

XVIII. ÉVF., 235. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1961. DEC. 3., VASÁRNAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Politikai irányvonalunk nagyon hosszú időre stabilizálódott

A XXII. kongresszus eszmei fegyverzetét használjuk fel építőmunkánk meggyorsítására

Kádár János elvtárs beszéde a csepeli dolgozók nagygyűlésén

Mint már jelentettük: Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának elsőtitkára pénteken látogatást tett a Csepel Vas- és Fémművekben, s délután nagy-

gyűlésen találkozott a dolgozókkal. Az alábbiakban ismertettük Kádár elvtársnak a nagygyűlésen elhangzott beszédét.

amely a szocialista és a kapitalista tábor között békés versenyt hirdet, és a vitás nemzetközi kérdések megoldásának fő eszközét a tárgyalásokban látja.

nek Kuba népére, amely leárta az Egyesült Államok igáját, s a szabadság, a társadalmi fejlődés útját választotta. Az Egyesült Államoknak az sem tetszik, hogy Laosz semleges lett, ezért beavatkozott Laosz belügyeibe. Dél-Vietnamba tiszteket és fegyvereket küldenek, mert félnek a reakciós dél-vietnami rendszer összeomlásától és attól, hogy ott tért hódít a kommunizmus. Ok persze kommunizmusnak neveznek minden olyan lépést, amellyel az elnyomott népek függetlenségüket akarják kivívni. De még az említett kis népekkel sem boldogulnak, hiszen ma már nem cselekedhetnek a világban kenyük-kedvük szerint, mert létezik a Szovjetunió, létezik a szocialista világ, létezik a független, szabad népek, s ezek szolidaritásuk a szabadságukért harcoló népekkel.

A szocializmus és a béke erői hatalmasabbak az imperializmus és a háború erőinél

Kádár elvtárs beszédének elején beszámolt gorkijji látogatásáról és átadta a Csepel Vas- és Fémművek dolgozóinak a dicső forradalmi hagyományokra visszatekintő Vörös Szormovo gyár munkásainak testvéri üdvözlését.

imperializmussal, a háború erőivel.

A szocializmus ma már a világesemények alakulásának döntő, meghatározó tényezője. A szocializmus és a béke erői ma már hatalmasabbak, mint az imperializmus és a háború erői. Az imperializmus azonban még létezik, s ezért fennáll a háború veszélye is. Ez a nemzetközi helyzet fő jellemzője.

(Nagy taps.) A kongresszus hangsúlyozta az éberseg és a készenlét szükségességét is, azt, hogy békepolitikánkat megfelelő erővel is alá kell támasztanunk, olyan erővel, amely biztosítja, hogy a háborús kalandokat kedvelő imperialisták ne merészljenek fegyverrel támadni a szocialista világra. Ezt szolgálják a honvédelem fejlesztésére tett intézkedések is. Önök tudják, hogy a Szovjetunió a legutóbbi hónapokban atomfegyver-kísérleteket hajtott végre. A szovjet kormány — amikor bejelentette elhatározását — megmondotta, hogy az imperialisták által kiélezett nemzetközi helyzet kényszeríti erre a lépésre. A kísérletekkel egyidejűleg leszögezte: soha sem fog elsőnek atomfegyvert alkalmazni és — más atomhatalmakkal közösen — bármikor kész az összes fegyvert a tenger fenekére süllyeszteni.

De az imperialisták nem nyugszanak, ok folytatják a fegyverkezést. Nyugat-Németországban talpra állították és felfegyvereztek egy olyan államot, amely Hitler faszista harmadik birodalmától örökölte a militarizmust és a revansizmust, külpolitikája ellessége a szocialista országokkal szemben, s a második világháború eredményeként kialakult államhatárok erőszakos megváltoztatására törekszik. Ezért a szocialista világ között.

Után a utóbbi időszak legjelentősebb nemzetközi eseményéről, a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXII. kongresszusáról beszélt:

Ezután az utóbbi időszak legjelentősebb nemzetközi eseményéről, a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXII. kongresszusáról beszélt:

Az SZKP programja utat mutat a mi népünknek is

— A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, egész pártunk felelősségével és teljes mértékben egyetért a XXII. kongresszus irányvonalával, a kongresszuson elfogadott új pártprogrammal. Szilárd meggyőződésünk, hogy pártunk, kormányzatunk a marxizmus-leninizmus szellemében dolgozik, s tevékenységét immár több mint öt esztendője áthatják azok a forradalmi elvek, amelyeket a Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa állapított meg, továbbfejlesztve ezzel a marxizmust-leninizmust.

A Szovjetunió Kommunista Pártjának új programja, a kommunizmus megvalósításának terve útmutatás a mi népünknek is.

A magyar nép befejezi a szocialista társadalom alapjainak lerakását és a szocializmus építésének fejlettebb szakaszába lép. Ez a mi jelenlegi feladatunk lényege. A jövőhöz pedig hozzátartozik az, amit Hruscov elvtárs éppen itt, Csepelen mondott először ország-világ számára: ha mi, a szocialista táborban élő és dolgozó népek helyesen használjuk a kölcsönös testvéri együttműködésben, segítségnyújtásban, munkamegosztásban rejlő lehetőségeket, akkor népeink történelmileg azonos időszakban jutnak el a dolgozó ember új társadalmába, a kommunista társadalomba. Ez a kongresszus legfontosabb mondanivalója a népeknek!

Az imperialisták előretolt hadállásuknak szánják Nyugat-Németországot, a szocialista országok, a békét óhajító emberiség pedig a nyugatnémet imperializmus korbácn tartását kívánják.

A Szovjetunió Kommunista Pártjának XXII. kongresszusa a XX. kongresszus irányvonalát követi és fejleszti tovább. Következésképpen az a meggyőződésünk, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt politikájának fő irányát ez a kongresszus is megerősítette.

— A kongresszus másik legfontosabb mondanivalója a népek számára a béke volt — folytatta Kádár János. —

Ezen a kongresszuson ismét megerősítették, meg szilárdabban megalapozták a Szovjetunió és a szocialista országok békepolitikáját.

Bennünket, magyarokat rendkívül közelről érint a német kérdés — állapította meg Kádár elvtárs, majd hangsúlyozta, hogy a magyar nép történelme során rendkívül sokat harcolt a német imperializmussal.

— A Szovjetunió Kommunista Pártjának XXII. kongresszusán a központi kérdés az új pártprogram, a kommunizmus felépítésének elvi és gyakorlati programja volt.

Messzehangzóan, az egész emberiség a Szovjetunió politikája a békés egymás mellett élés, amely a szocialista és a kapitalista tábor között békés versenyt hirdet, és a vitás nemzetközi kérdések megoldásának fő eszközét a tárgyalásokban látja.

A Magyar Népköztársaság kormányára arra törekszik — s ezzel az egész magyar nép egyetért —, hogy országunk a világ minden népével békében éljen, s a világ minden országával normális viszonyt alakítson ki. Összintén óhajítjuk és kívánjuk, hogy a világ minden országának népe — az Egyesült Államok és Nyugat-Németország népe is — békében éljen, dolgozzék és boldoguljon. Minden nép olyan társadalmi rendszerben éljen, amelyben akar. Meggyőződésünk, hogy a kommunizmus világméretben győzni fog, de azt valljuk, hogy az új társadalmi rend kivívása és megteremtése minden nép saját feladata. Normális viszonyt akarunk a nagy tőkés országokkal is és békét kívánunk az ott dolgozó embereknek.

A Szovjetunió és a varsói szerződés többi tagállamának — köztük a Magyar Népköztársaságának is — elkövetett elhatározása, hogy a német kérdésből meg kell oldani, azt ami halaszthatatlan. Fel kell számolni a nyugatberlini háborús tüzfészkét és gátat kell emelni a német imperializmus terjeszkedése elé. A legjobb megoldás az, ha a nyugatberlini kérdésben normális helyzetet teremtenek és megkövetik a német békeszerződést, amely biztosítja a második világháború után Európában kialakult államhatárokat.

a kommunista társadalom nem ábránd többé, nem utópista elképzelés, hanem az élet valóságává válik.

Messzehangzóan, az egész emberiség a Szovjetunió politikája a békés egymás mellett élés, amely a szocialista és a kapitalista tábor között békés versenyt hirdet, és a vitás nemzetközi kérdések megoldásának fő eszközét a tárgyalásokban látja.

— A kongresszuson ismét megerősítették, meg szilárdabban megalapozták a Szovjetunió és a szocialista országok békepolitikáját.

A Szovjetunió és a varsói szerződés többi tagállamának — köztük a Magyar Népköztársaságának is — elkövetett elhatározása, hogy a német kérdésből meg kell oldani, azt ami halaszthatatlan. Fel kell számolni a nyugatberlini háborús tüzfészkét és gátat kell emelni a német imperializmus terjeszkedése elé. A legjobb megoldás az, ha a nyugatberlini kérdésben normális helyzetet teremtenek és megkövetik a német békeszerződést, amely biztosítja a második világháború után Európában kialakult államhatárokat.

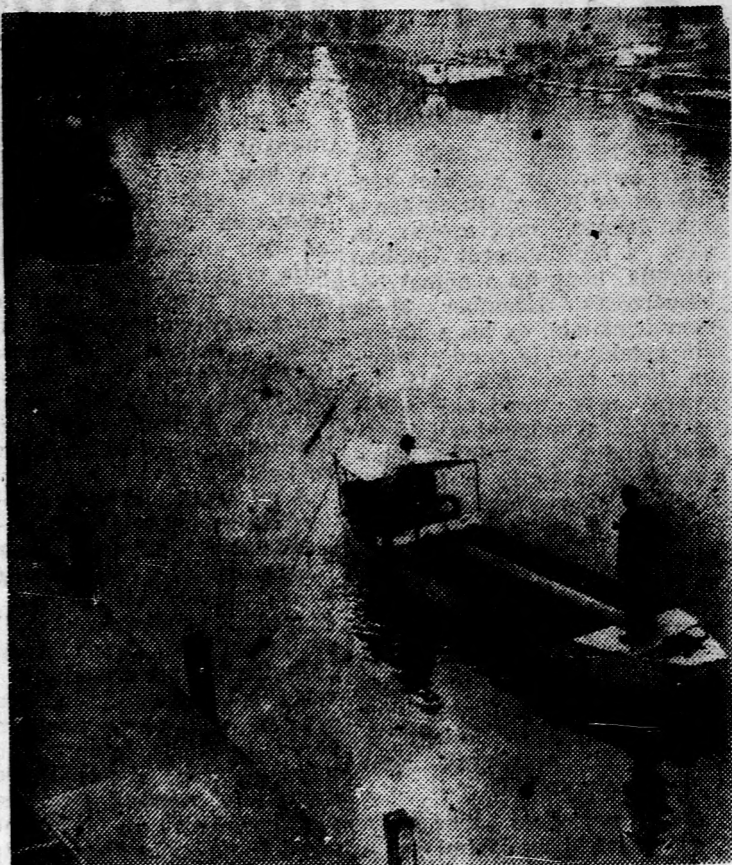
A Szovjetunióban 20 esztendő múlva kommunista társadalom lesz! A kommunizmus, a kommunista társadalom azonban nemcsak a szovjet nép jövőjét mutatja; a kommunizmus az egész emberi társadalom fejlődésének útja. A kommunista társadalom megvalósítja az emberek és népek igazi egyenlőségét, testvériségét, a béke és a boldogság világát a dolgozó ember számára: kialakul az a társadalom, amelyben mindenki képességei szerint dolgozik és az anyagi javakból szükséglete szerint részesül.

Meg kell oldani a német kérdést

Teljes szívünkkel szolidaritásunk vagyunk az imperialista iga lerázásáért küzdő népekkel, s bizonyosak vagyunk abban, hogy Algéria és Kongo népe kivívja teljes függetlenségét és szabadságát. Kívánjuk, hogy mielőbb lerázzák az imperialisták igáját.

Az imperialisták — folytatta Kádár János — olyan helyzetben vannak, hogy félnek a szocialista világrendszertől. És természetesen félnek a szocialista tábor fegyveres erejétől is. Minden erejüket arra összpontosítják, hogy megakadályozzák a társadalmi fejlődés törvényszerű menetét. Az imperializmus gyarmati rendszere a felbomlás állapotában van. Azok a népek, amelyek már felszabadultak az imperializmus igája alól, a társadalmi fejlődés útjára léptek.

A XXII. kongresszuson Hruscov elvtárs arról szólvazt mondta, hogy bár mi elkövetjük, hogy aláírjuk a német békeszerződést, ennek határideje nem feltétlenül december 31-e kell hogy legyen. Ebbe a kijelentésbe bizonyos elemek belekapaszkodtak és meséket fűztek hozzá. Szeretnék mindenkit meggyógyítani, kedves elvtársak! (Folytatás a 2. oldalon)

"Sugárhajtású" halászcsonak. A Halgazdaság Tröszt sífokli telepén bemutattak egy új típusú halászcsonakot, amelyet kilövellt vízszög hajt előre. Munkában a halászcsonak. (MTI Foto Kácsor László felv.)

REÁLIS TALAJON

A napokban egy községben jártam. A tanácselnök — töprengő arcú, komoly ember — végigkísért a falun és sorba mutatta mindazt, ami új és érdekes. Az iskolát, az óvodát, a kultúrházat, az egészségházat és mindazt, ami most készül vagy most van készülőben. Aztán egy térre értünk, ahol megállott és körülmutatott a régi házak övezte hepehupás részen: „Tizenöt év múlva teljesen megváltozik ez is — mondotta. — A régi házakat lebontják, helyükbe új, szép, modern házak épülnek: emeletes ház is készül. Az emeleten modern lakások, a földszinten üzletsor épül.”

Olyan lelkesen magyarázott, hogy szinte magam előtt láttam 15 év múlva a községet. Láttam az emeletes házakat, benne az üzletsort, a világos üzleteket. Láttam a lakások erkélyeit, ahol virágok nyílnak, s az ablakokat szép függönyök borítják. A téren, a most készülő új iskola előtt aszfaltos úton járok majd, s este fel nem botladozom a sötétben, mert neonfények világítják az utat. Ugy láttam magam előtt meggyőző előadása közben a községet, mintha nem is 15 év múlva, hanem holnap készülné el.

Kezdő újságíró koromban kérdezte tőlem egyszer kollégám, akit tanítónak tartok: soktam-e ábrándozni. Sörtődött — az ifjúság sörtődöttségével tiltakoztam ez ellen a „ragalom” ellen. — Egy materialista talajon álló ember nem ábrándozik! O azt válaszolta, hogy ez bizony kár, mert Lenin is arra tanít bennünket, hogy ábrándozzunk. Mert az ábrándok beteljesülnek.

Erre gondoltam én, amikor hallgattam ezt a lelkes tanácselnököt, aki úgy beszélt a 15 év múlva felépülő házról, neonfényről, útról, mintha másnap már megkezdénék a ház alapjainak a lerakását. Emeletes ház és neonfény, vízvezeték, autóbuszjárat, strandfürdő és középiskola, televízió a házakban és mosógép! — Lehet, hogy egy-egy faluban ennek hallatán sokan hitetlenkedve néznek össze. Ugyan már! Hol vagyunk mi még attól! Annyi minden más van, ami javítani való, ami szükséges. Bizonyosan úgy van. De 15 évvel ezelőtt sokan nem tudták elképzelni, hogy villanyjényen a petróleumlámpa helyén, kultúrház épüljön és annyi iskola. Abbránd volt az is, hogy gyermekeik esetleg továbbtanul, hogy rádiót vesz a család és kacseréli a régi butort. Aztán sok-sok olyan ábránd valóra vált, amiről valóban azt gondoltuk, hogy felesleges ábrándozás és legyintettünk: ugyan! Ma már biztosan tudom én is és más is, hogy annak a tanácselnöknek az álma — nevezük ilyen módon — megvalósulhat. Mert ez nem is csak az ő vágya, hanem sokaké a faluban. Akik együtt mondják az elnökkel, hogy megcsináljuk, felépítjük, elvégezzük... Mert ez közös álom, közös ábrándozás; hogy a falujuk szép, modern legyen, a városhoz hasonló.

Az álmodozás valahogy mindig kollektív valami. Néha még akkor is, ha csupán saját magunkkal kapcsolatos és nem közösségi probléma. Miről álmodik például egy fiatal leány? Jó házasságról, rendes férjről, aki jól keres, s nem utolsósorban szép lakásról. Ebben aztán már benne van vagy legálábbis kapcsolódik hozzá a tanácselnök álma a nagy bérházról, benne a szép, napos lakásokról. Vagy miről ábrándoznak a szülők? Gyermekeik boldogulásáról. Ehhez pedig megint szükséges az iskola, mert csak így lehet továbbtanulni. És így tovább, mindenki álmodozik valamiről, van aki pénzről, szerelemről, új ruháról, karrierrel, szóval sokféléről. Minden beteljesül? Azt hiszem nem minden. Hiába töltöm ki hétről hétre a lottót és hiába ábrándozok egy négyes találatról, nem biztos, hogy sikerül. De azok a vágyak, amelyek reális talajról fakadnak, amelyek itt a földön megoldhatók két kezünk munkájával — azok valóra válnak.

Sok munkánk van, s mindennapi gondjaink. Nekem is, másnak is. Azért lehet, hogy furcsán hat, ha most 15 esztendő óta álmodok, s fellelkesülök ábrándokon. De csak azért, mert ezek a vágyak reális talajról fakadnak, szocialista talajról; nem egy ember elképzelését és nem egy ember érdekét szolgálják, hanem sokakét, akik segítik és létrejöttüket. Ezért bízem ezekben az álmokban a megvalósulásában.

Kapusi Erzsébet

Összehívták a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának ülését

Kállai Gyulának, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa elnökének vezetésével ülést tartott a mozgalom ügyvezető elnöksége. Az ügyvezető elnökség elhatározta, hogy 1961. december 8-ra, péntekre összehívja a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának ülését, amely az időszerű bel- és külpolitikai kérdéseket és a mozgalom tennivalóit vitatja meg. (MTI)

Belorussz műszaki delegáció látogatott a GÖCS-be

Már hírt adtunk arról, hogy háromtagú belorussz műszaki delegáció érkezett Debrecenbe. A delegáció tagjai: M. A. Jurkstovics, a minszki politéchnikai főiskola rektorhelyettese, a műszaki tudományok kandidátusa, N. G. Tyiszin, a belorussz népgazdasági tanács műszaki igazgatóságának vezetője, gépészeti és automatizálási szakember és V. V. Karpov, a minszki mezőgazdasági gépkonstruktív-gyár kommunista munkabrigád vezetője, a belorussz Komszomol központi bizottságának tagja, tanácsos.

A küldöttség látogatást tett a debreceni Gőrdülőcsapágy-gyár mindkét üzemében. Délután a gyár kultúrtermében találkoztak a szocialista brigád vezetőikkel.

A találkozózt Kelemen József, a GÖCS szakszervezeti bizottságának titkára tartott

rövid tájékoztatót a szocialista munkabrigádok kialakulásáról. Elmondta, hogy 32 brigád nyerte el a szocialista munkabrigád címet, ötven versenyez a címért s tizenhárom nyerte el az oklevelet. Tájékoztatta a vendégeket arról, hogyan segítik ezeket a brigádokat, s jelenleg milyen feladatok állnak előttük.

M. A. Jurkstovics Belorusszia fejlődéséről beszélt.

V. V. Karpov kommunista brigád vezető beszédét nagy figyelemmel hallgatták a szocialista munkabrigád vezetők. Mintegy százán gyűlte össze meghallgatni a tapasztalatokat. Karpov elmondta, hogy Minszkben 1956-ban alakult az a traktoralkatrész-gyár, amelyben 6 brigádvezető, 1956 és 1961 között háromszorosára növelték a termelést a gyárban, és 1965-re további háromszorosára növelik,

ugyanazzal a létszámmal. Most három automata-sor működik náluk, s 1965-re a terv szerint ötven fog működni. A kommunista munkabrigádok is felkészültek a nagyobb tervfeladatok teljesítéséhez.

— Nekünk, kommunista brigádoknak legfontosabb feladatunk szocialista módon élni, gondolkodni, cselekedni és új módon dolgozni — mondotta. — Amikor a mi brigádunk elnyerte a kommunista brigád címet, én a brigád vezetőjét a helyettesemre bízom. Már öt hónapja vagyok egy olyan brigád vezetője, amely azelőtt nagyon rosszul dolgozott. Még nem nyertük el a kitüntetést, de brigádunk már a legjobbak között van. Hogyan? Ugy, hogy a brigád minden tagja megtanult 4—5 reszorton dolgozni. Két különböző gépen dolgozó munkásnak azt mondjuk: dolgozzatok közösen együtt a két gépen. Így sajátítja el egyik munkás a másik tapasztalatait, szaktudását. Brigádunkban a termelés 50 százalékkal emelkedett, a munkabér pedig 32 százalékkal. Van takarékosági számlánk, amire vezetjük az anyagok, szerszámok, munkaruhák és egyéb felszerelések megtakarítását. Megkapjuk a brigád tervét, s mi állapítjuk meg, hogy azt hányan tudjuk jól teljesíteni. Magunk között elosztjuk a feladatokat. Előfordul, hogy egy munkást a brigádból az előző műszakba osztottunk be, hogy előkészítse nekünk a szükséges dolgokat.

Elmondta, hogy nagyon tetszett neki a Gőrdülőcsapágy-gyár és tetszettek a munkások, úgy érezte magát a dolgozók között, mintha nagyon régen egy brigádban dolgoznának.

Több szocialista brigád vezető tett fel kérdéseket az elmondottakkal kapcsolatban, amelyekre V. V. Karpov válaszolt.

A belorussz műszaki delegáció szombaton tovább utazott Miskolcra.

Új házak boldog családjai

Gyerekek a karon és vidáman mosolyog. Ebédet főz Kovács Istvánné, az ifjú asszony

Kérdezem Nagyhegyesen, mennyi új ház van a községben? — Több mint 200 — válaszolják. És ebben voltaképpen igazuk is van, mert minden ház új Nagyhegyesen, hiszen az első alapjait alig 10 éve rakták le.

En viszont a szűkebb értelemben vett új házakra voltam kíváncsi, amelyet az idén építettek.

Ebben nehéz eligazodni. Van aki esküszik, hogy 30 új ház épült ebben az évben. Egy negyed óra múlva viszont észbe jut, hogy az Alkotmány utcán néhány háziról „megfeledezett”. A tanácselnök adhatott volna erre legpontosabb utbaigazítást, de ő még nem volt otthon. Így aztán a hozzávetőleges becslésekre voltam utalva. No meg Guthi Istvánnak a Vörös Október Tsz elnökeinek utbaigazítására és kíséretére, aki egy pontos számot mégis tudott mondani.

— Az biztos, hogy a mi szövetkezeti tagjaink közül 25-en építettek házat ebben az évben.

Összintén szólva nem is a pontos adatokra voltam kíváncsi. Arra inkább: miúgy telik annyi házra, nem „vetkőznek”-e le teljesen az új háztulajdonosok, s akik építkeznek.

Ez itt a Petőfi utca — állt meg Guthi István. — Eddig — mutatja az utca elején lévő 8—10 házat — régi épület. A többi viszont mind ebben az évben épült.

— Ez is az egyik tagunknak a háza — a Vince Barna — áll meg az elnök egy takaros kis ház előtt.

A gazda felesége éppen a konyha felmosásával van elfoglalva. És melyik asszony szereti, ha ilyenkor betápiszálják? Szíves szóval invitál mégis beljebb. Nézzünk szíjjel.

Szabadkozok, hogy egy kis rendtelenség van, de hát a három gyerek... Közben rágyog minden a tisztaságtól a kétszobás lakásban.

— A kishegyési határ részen laktunk valamikor, — így mondja Vincéné. Közben kiderül, hogy alig két hónapja lett ez a ház készen, s költöztek bele.

— S miből telt 70 ezer forint? — érdeklődöm, mert ennél is kevesebbért került a ház.

— A férjem kereséséből. 1949 óta tsz-ben dolgozik az uram — magyarázza, — az

óta csak sokra mentünk. Nagyvenőreztet saját pénzükből fizettünk, 35 ezret pedig kölcsön vettünk fel. A szövetkezet is segített.

S nem húzta meg magukat nagyon ez az építkezés — érdeklődöm óvatosan.

— Nézzenek szíjjel. Bútor van, ruházzal sem állunk rosszul, a kenyérrelvált megkaptuk a szövetkezetből, három kövér sertés pedig most hizik.

Csak később, amikor a ház körül is szíjjel néztünk, derült ki: a három hízon kívül még két koca, hat malac és három

hónapja sincs talán, hogy beköltöztek. A férj zeteros.

A kis fiatalasszony — a férj nincs itthon a gyerekekkel foglalatokskodik. A gyerek most hét hónapos.

Ennek a háznak valahol hevenezzer forint körül mozog az értéke. A szobaberedéssel is lehet dicsekedni. Gyönyörű hálószobabútor — bizonyára nem is idős, mint házasságuk. Tehát a ház mellett erről sem kellett lemondani. Arról pedig itt sincs szó, hogy egy kicsivel is összéb kellene húzni a nadrágszíjat. A kövér sertés is lelik. Csak egyet, mert többnek a húsa, zsírja nem fogytára el.

Megyünk végig a „ régi ” utcán új részén. Guthi István majd minden ház gazdájának az életéből idézett epizódokat. Ez egyszer sem hallottam ezt: ez a ház szegény emberé. Szegényé, ahogyan régen értették. Olyan szegény ember, nincs is talán egész Nagyhegyesen.

Egymás mellett levő két ház egyikénél újból megállunk. Ez a két ház hasonlít egymáshoz, mint két tojás. Villának elmenne bármelyik még városban is. Egyikbe sem költöztek még be. De a történetét, ahogyan ez a két ház született, érdemes feljegyezni.

Az egyik Vincze Józsefé, a másik Nagy Jánosé. Mind a ketten sertésfőzők voltak a szövetkezetben. Ott közösen hányták-vetették meg, milyen házat kellene építeni. S ha két koca, hat malac és három

Tisztaságnak és rendnek kell lenni... Vincéné már az új házában rendezget

szarvasmarha is van az ólakban, illetve istállóban. Azt már csak úgy véletlenül ejti el, hogy a férjének a testvére, Pista is most épített házat, az ő testvérei közül pedig Józka költözött most új házába.

— Ez is takaros kis kétszobás, konyhás, kamrás lakás — állunk meg az egyik ház előtt, majdnem szembe Vincénékel. Más típusú ugyan, mint a Vincénéké, négyzetes, nagy ikerablakokkal, ebben az utcában ilyen nem sok van.

Nézzünk be ide is — javasolta Guthi István. S még a lábunkról a sarat dörzsoljuk, majdnem el is mondja, ami érdekelt bennünket.

Kovács Istvánné a ház. Másfél éve házasságok össze, eddig az anyósánál laktak. Egy

más mellett van a telek is, a házak is egyformán lettek, egy terv alapján készültek. Talán pár nap múlva egy-egy azonos időben is készül el az új porta és költöznek be. S az már megint csak a sors furcsasága lehet, most már egyik sem a sertéseket gondozza a szövetkezetben, hanem más munkát végez.

Az már csak úgy külön kíváncsok ide: Vincénének öt gyermekéből még négy iskolás, tehát egyedül csak az apa dolgozott. És mégis lett új háza, szebb családi otthonra.

Több új háza már nem is kopogtatunk be. Ha ez is teszik, talán egy nap kevés rá, hiszen mindenütt szíves szóval marasztalnának.

RÁCZ BÉLA

A Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának plénuma

Szófia (TASZSZ) A Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága november 28-án és 29-én ülést tartott, amelyen Todor Zsivkov, a párt központi bizottságának elnöktársa mondott beszámolót az SZKP XXII. kongresszusáról.

Készen áll — mondotta Zsivkov — a mi áttérésünk a szocializmusból a kommu-

nizmusba sokkal világosabb és könnyebb lesz, mert támaszkodni fogunk az SZKP és a Szovjetunió klasszikus tapasztalataira a kommunizmus építésében.

Ezután a személyi kultusz kérdéseivel, többek közt az albán vezetők mai és Vlko Cservenkov múltbeli személyi kultuszával foglalkozott.

Parlamenti választások Szíriában

Damaszkusz (TASZSZ) Pénteken reggel 7 órakor parlamenti választások kezdődtek a Szíriai Arab Köztársaságban. A legutóbb 1954-ben megtartott választások alkalmával 142 képviselő került a parlamentbe. A legtöbb szavazatot azok a jelöltek kapták, akik független, békeszerető politikát és haladó belső reformokat ígértek. 1958-ban az EAK megalakulásával ezt a parlamentet felszabták.

A mostani választások alkalmával 1876 személyt jelöl-

tek 172 képviselő helyre. A választásokon azonban nem mindenki jelölhette magát. Nem indulhattak egyebek között Naled Bagdas, a Szíriai Kommunista Párt főtitkára, volt parlamenti képviselő sem, mert a hatóságok megakadályozták, hogy beutazzék az országra.

A pártok tevékenységét be tiltották. A választások személyi alapon folynak. A jelöltek közül többen szövetkező, koalíciós listán indulnak. (MTI)

Terror Dominikában

Santo Domingo (MTI) Követlenül azután, hogy Balaguer katonasága az aszonyok tüntető tömegébe lövött, pénteken este másodsor is elhangzott az amerikai külügyminisztérium „jóakarú intelmé” Dominikához. A „baráti figyelmeztetés” nem volt hatástalan. Az amerikai hadihajók arnyékában megal-

kult a katonai junta, élén Balaguerrel, az amerikaiak bábjával és Cechevarria hadügyminiszterrel.

Cechevarria a sztrájkmozgalom szétverésére katonai erősiseteket küldött Észak-Dominikába.

A terror szemléltethetőleg az ellenzéki pártokat is meghátrálásra készítette. (MTI)

Nagyarányú fátelépítés a nagyerdei fürdő parkjában

A Debrecen Városi Tanács határozata értelmében a nagyerdei fürdő kibővített parkját újjárendezik és nemcsak a fürdőfejlesztéssel kapcsolatos építkezéseket hajtják végre. A park megnagyobbodott területének átrendezését már meg is kezdték. A fakitermelés, földmunka javában tart. A kerítés mentén tízszoros fenőfásávvá veszik körül az egész fürdőtelepet. Erdei fenők kerülnek erre a területre. Valójában imponáns látvány lesz majd a fürdő parkja fenők gyűréjében.

A parkban lévő évszázados tölgyeket egyenként felülvizsgálják, mert a hősincérek bizony alapos pusztulást szenvedtek ezekben a nagyerdei „műemlékekben”. Egyik-másik hatalmas tölgynek törzsét annyira átfurkálták, hogy már életveszélyt jelentett az alattuk való tartózkodás. Most, hogy már kijelölték 15 évszázados tölgynek a kivágá-

sát, derült ki, hogy egyiknek-másiknak motoros fűrésze nem is volt szüksége, mert egy-két centis réteg tartotta csupán lábán, lezuhantak az első mozgásra. A többi, még életképes évszázados tölgyet egyedi gondozásba veszik, gondosan irtják majd a fák törzsébe rágott lyukakból a hősincéceket és utána cementtel tapasztják be a fák sebeit, hogy ily módon még több évtizedig életben tartsák a megtámadott faóriásokat.

A fürdő parkjában facsoportokat telepítenek, olyan fák közül, amelyek alatt szépen zöldell a pázsit, nem úgy, mint az akácok alatt. Így kerül a parkba kocsonyás tölgy, verestölgy, hárs, platán, amuri parázsfa, szelidgesztenye.

Az akácokat viszont fokozatosan kivágják. A tulipánfák közül is alakítanak egy csoportot a parkban.

A Kerekes-telepi fürdő parkját és környékét ugyancsak facsoportokkal ékesítik.

Ezt a szép kis fürdőt is tizméteres fenőkávvá építik körül, olyan módon, hogy minden négyzetméterre lenyő-

Géppisztolyos bankrablás Argentínában

Buenos Aires (MTI) Rendőrgyengyruhába öltözött fiatal banditák pénteken kiraboltak egy Buenos Aires-i bankot. A 45 millió pesóval távozó betörők a bank elhagyása előtt egy páncélszekrénybe kényszerítették az alkalmazottakat, majd autójukból géppisztolyoszállal fedezték visszavonulásukat.

Az eset érdekessége — jegyzi meg a Reuter —, hogy a rablás a helyi rendőrállomástól mindössze 150 méternyire történt. (MTI)

A Petőfi utca „ régi ” háza

Vizkereszt, vagy amit akartok

(Shakespeare-bemutató a Hungária Kamaraszínházban)

A CSOKONAI SZÍNHÁZ új Shakespeare-bemutatója méltán sorakozik a színház eddigi Shakespeare hagyományaihoz. Eltérés annyiban mutatkozik, hogy a régebbi előadások a komor tragédiák égboltját emelték, az új Shakespeare-bemutató pedig a vígjátékok felhőtlen napsütését csillantja. A kép így lesz teljesebb és atyogóbb, a törekvés sokrétűbb, kifejezőbb. Színház és közönség egyetért ebben a szándékban, s örömeink csak nő, te-rebélyesedik egy-egy ilyen magas szintű művészi igény szívünkbe fogadásánál.

A darabban kapcsolatosan filológiai értelemben sok újat aligha lehetne már mondani. Irodalomtörténeti tény, hogy a *Vizkereszt* a felhőtlen vígjátékok korszakának záróköve, mesteri ötvözte az egész tökéletességében is a részletek gazdaságát halmozza. Az is tudott dolog, hogy Shakespeare epp ennél a darabjánál támaszkodott leginkább a példákra, hiszen hasonló ötlete-zéssel már őt megelőzően is születtek színművek, amelyekben a szereplők úgyszólván név szerint megjelennek. A szerepcsere, illetve Sebastian és Viola összetévesztése nem Shakespeare ötlete, s mégis mindaz, ami a színpadon megjelenik, utánozhatatlan, egyedi. A géniusz, az alkotólélelet tüze sugározza az eredetiséget, a drámaírás minden idők legnagyobb mestere játszik a színpadon, varázslata mint mindig, ma is megdobogtatja a szívünket.

A darabnál tehát ne is időzzünk különösebben. Illetve úgy horgonyozunk szépséges tájain, hogy szemünk első sorban a felidézett csodák napjegyeire fuggesszük, s a szavak, a játékok ígézeten keresztül nézzük mindazt, ami a színpadon történik.

LENGYEL GYÖRGY RENDEZŐ a remekművet kellette életre. Vállalta a bűvészinas szerepét, de azzal a biztonsággal, hogy a felidézett erők és szellemek mind engedelmessé, kednek akarattá válnak. *Vizkereszt* — mondja a főcím — s mint-ha csak modern tipografizálás történe, ott van az alcím is: *vagy amit akartok* — hiszen karneváli forgatag, játékos szerelem, égig zenő líra meg vaskos realitás tengerjárta hullámzik, s árapály csapódásában az élet teljessége tetőződik. Shakespeare, a színpad és az emberi lélek kitűnő ismerője ezúttal a közönség lelektanára is apellál, mondva, hogy most azt kapjátok, ami igényeteknek, képzeleteknek legjobban megfelel.

S vitatkozhatunk-e ez alkalommal? Lengyel György rendezése talpraesetten és kitűnően bizonyít. A darab eszmei mondanivalója ugyanis éppen a rendező koncepciója folytán a shakespeare-i konkluziókat hangsúlyozza. Tudniillik azt, hogy a boldogság csakis azáltal érhető el, ha tisztán és őszintén vállaljuk érzelmeinket, s főleg ha a szerelemben mellőzzük az alakoskodást. Orsino s Olivia esete ept pontiróttan is bizonyítja, hiszen a romantikus túladás az ő esetükben szolgáltatta a legnagyobb tanulságokat.

Lengyel György, a hagyományokhoz híven, világosan és érthetően három mesészámból fozja a cselekmény képzetét. Orsino és Olivia történetével szinte kettős párhuzamban fut Viola és Sebastian személyesége, illetve az angol reneszánsz telt és nar-sárv világát szimbolizáló Boffen Tóbiás és a hozzá hasonlóké meglevenítése. A cselekménynek ilyen csillagrendszere nemcsak azt jelenti, hogy a kor teljessége zeng a vígjáték formájában, hanem azt is, hogy nagyon is tipikus figurák kelnek életre a karneváli ilyen vagy olyan jellemében. A vígjáték alapos tanulmányozásáról és megértéséről tanúsítják, hogy az állandó hullámzó cselekmény közepette is a néző világosan tudja követni az események alakulását, s éppen Orsino és Olivia érzelmváltását találja igaznak és szükségesnek be-következőnek. — De erről talán majd bővebben a jellem-elemzése közben.

A rendezéssel kapcsolatosan viszont még egyet feltétlenül meg kell jegyeznünk. Lengyel György a párhuzamosan futó cselekmények jó tagolása közben is a mű harmóniájának szintézisére törekszik. A shakespeare-i arányok tökéletes formái közepette éppen ezért válnak a darab teljes részével a balett-ötlet beiktatása, amely mintegy hangsúlyozottan jelzi, hogy itt most egy farsangi karneválról van szó, ahol a jellemek álarcjai közepette szinte természetes a külsődlegesen alkotott arcváltozások sokszínűsége is. Ez az elképzelés tehát tartalmilag is illik az egész hangulathoz, lélektanához, formailag pedig egyenesen biztosítja a mai színpadlehetőségek alkalmazását.

AZ ALAKÍTÁSOK egészét illetően sommásan ki kell jelentenünk, hogy magas színvonalú művészi teljesítmény. Természetesen az egyenkénti eredmények egyéniségnek és karakternek megfelelően más-más és másképp árnyalódnak, a végeredmény összhatalása azonban épp ezáltal biztosított.

Orsino-t **Latinovits Zoltán** alakítja. A Rómeó szertelenségére emlékeztető herceg alkatiilag romantikus. Shakespeare az őrá jellemző életke-elősorban azt a szakaszt ábrázolja, amikor még nem az a fontos, hogy a szerelem irindítólményei a lélekben valóóságok is. Orsino számára legfontosabb pusztán a szerelem maga. Függelentül attól, hogy ez az érzés kiben és hogyan talál tükrözést, hiszen azok a szenvedélyek, amelyek az ő szívében „dúlnak”, ugyanis ideált keresnek. Legkézenfekvőbb, hogy Orsino ezt a tükrözést Olivában találja meg. Így mindaz, ami szívében álmot, érzéseiben lángot lobbanthat, hozzákapszolja egy olyan személyhez, akit varázslat és büvörk tesz csábítóvá, rokonszenvéssé.

A darabban Orsino úgyszólván csak egyszer találkozik Olivával. Szívevélye azonban akkor már az addigi eredmények tapasztalatától keserűnyes. Ebben tehát ott van a változásnak az a lehetősége is, amely az Olivához kapcsolódó érzések éteri álmódosítását át-lendíti a Viola iránti szenvedély valósgához. S ez a váratlan átalakulás lélektanilag csak így képzelhető el, mert csak így lehetséges.

Latinovits Zoltán ezt a lát-szatra nem annyira bonyolult, de lélektanilag annál összetettebb szituációt imponáló művészséggel oldja meg. A ked-deti széles gesztusok — melyekben elsősorban a szavak és verrosorok szenvedélye hullámzik — fokozatosan mélyülnek egy belső vívódás felé, hogy aztán értelemmel leve a szerelem igazi megérzésében és megtalálásában váljanak meggyőzővé.

Timár Éva Olivája Shakespeare ihletésű. Szerepfelfogása a Latinovitséhoz hasonlóan abból indul ki, hogy Olivia is, mint Orsino a mesterkelt érzések rabja. A póz és az öncsalás a legjellemzőbb tulajdonságai, s Timár Éva ezt játékosan újból és újból érzékelteti. Hét évig akarja siratni elhunyt bátyját, s a szereletnek ez a hivatkozó túlzása már eleve arról árulkodik, hogy magatartása nem fakadhat következésképpen belső szándékból. Ezt igazolja a környezetével való kapcsolás formá-mintegy önleplezés formájában az derül ki ismét és ismét, hogy Olivia tréfálkozik, hozzá tartozóival, szolgálóival, s így a szász fekete pecsétjét elég gyakran feltűri a derő-nevetés piros játékosága. Olivia ebben a szerepben mindaddig jól érzi magát, amíg nem találkozik a legénynek álcázott Violával. Már-már az első találkozásor beleszerel, de a későbbiekben egész bizonyosan szenvedélyes érzelmet viszi a másik végletbe, s ez a jellembeji túlzás akadályozza meg annak a felismerésében, hogy akit férfiként szeret, az valójában nő. S a shakespeare-i emberismeret talán

ebben az esetben a legtalál-lobb, legszellemebb. Egyik nő a másik előtt ugyanis nagyon nehezen álcázhatja magát. Viola pedig önkéntelenül, menekvéskeppen jó néhány-szor felfedi titkát Olivia előtt, és hogy az még sem fog gyá-nút, ez a shakespeare-i ábrázolás mélyességében rejlik. Olivában ugyanis ekkor már a szenvedély valódi élménye perzsel, s a figyelmeztetések mint apró csóvatüzek, csak méginkább növelik érzése lobogását. Olyannyira, hogy a valósga kiderülésénél természetesen vált át a Sebastian iránti szerelemre.

Timár Éva játékában ezek a mozzanatok árnyaltan és filozofikus motívódnak, s a belső átélés esztétikumát külső bájjal is sokszorozza.

A darab harmadik öncsalója Malvolio. Ahogy az egyik ismert Shakespeare-szakértőnk írja: „ő már az önszeret rabja. Puritanizmusát át-sütnek a képmutatás föltja, komorsága kicsinyen önzést takar. Álarca az első alkalommal leveti, s a piperkőcök sár-ga harisnyájában, csokros térdszalaggal teszi a szepet úrnőjének”. **Simor Ottó** értelmezésében valóban ez a típus képe. Erős és jellegzetes vonásokkal rajzolja Malvoliót, érezetve mindazokat az össze-téket, amelyek Shakespeare is összegez ebben a figurában. A szarkasztikus ka-rikerizálás így mélyül egy-részt a leleplezés felé, más-részt pedig érthetővé teszi Shakespeare álláspontját, aki a „gazdag és teljes reneszánsz emberideál” nézőpontjából szemléli az aszkéta képmuta-tót.

Viola szerepében **Szabó Il-dikó** nyújt kiváló alakítást. A szem-s a szívtevesztő vigá-lekben Viola az egyetlen, aki a legnagyobb cél érdekében vállalkozik a csalásra. Szereti Orsino-t, és éppen ezért vállalja a nő számára legnagyobb és legháládatlanabb feladatát. Állandó közelségben van Orsino-val, s a herceg érzéseit mintegy egy rajta keresztül zengnek Olivia felé. Szabó Idikó játékosan éppen az ad különös zamatot, hogy művészi hozzá-értéssel Orsino érzéseit már mintegy áttanszponáltan jut-tatja Olivához, kiszűrve ab-ból mindazt, ami meggyőző lehetne Olivia számára. Játé-kának bája, természetessége ebben a műfajban is nyilván-való, sőt Szabó Idikó érezhe-

tően ezen a területen érzé ma-gát igazán otthon. Boffen Tóbiást **Gerbár Ti-bor**, Keszeg Andrást **Novák István** alakítja. A két figura fizikális ellentéte már önma-gában véve is biztosítja a si-keret, hiszen Shakespeare az ő alakjukban a valósga öblös hangszereit zúgatja. Gerbár és Novák remek ábrázoló képességgel, szinte utánozhatatlan állítják színpadra a shakespeare-i kor híres lumpjaiat, ivó „zsenijeit”.

Szabó Edit Máriaja mindvé-gig színes, ötletes alakítás, szil-pontkázó összesség a termé-szetességnek. A harsányság, amely a kacagás erősségével csattan, sohasem zavaró, sőt ez esetben így kell, így szüksé-ges.

Dégi István bohóca a fordí-tott igazmondás megsemmiy-sítője. Szerepét mindvégig hiánytalanul játssza, egy pil-lanatra sem tevesztve szem-elől a Shakespeare által neki szánt funkciót. **Sárközy Zoltán** Sebastian aránylag rövid szerepében is mind megformálásban, mind értelmezésben egyenrangú a darab nagy lehetőségeket nyújtó alakításával. A kisebb szerepekben **Gyula Károly**, **Sárdi Zoltán**, **Ar-tner Árpád**, **Hofi Géza** jól il-leszkednek be a vígjáték han-gulatába, természetességbe.

SZABÓ FERENC DÍSZLE-TEI kitűnően érzékeltetik a színes karneváli világ elvont és stílizált jellegét, amelyben a vígjáték vezérlő gondolata mintegy természetesen jut ki-fejezésre. Radnóti Miklós és Rónay György fordítása Shakespeare-hez hűen tolmá-csolja a gondolatok líráját, játékoságát.

IFJÚ PESKÓ ZOLTÁN zen-dője elsősorban abból indul ki, hogy a darab tele van életörömmel, nevetéssel, ze-nével és olyan népdallal, amely Hevesi Sándor szerint „kíröppent a középkori kont-ra-punktika szoros és fojtó ka-litkájából”. A *Vizkereszt* — ahogyan Ungvári Tamás megjegyzi — „mélyégesen optimista mű. A természetesség győzelme s e győzelem szükségességét hirdeti a póz és öncsalás fe-llett”. A Csokonai Színház mű-vészei előadásukban erről győznek meg bennünket, s a *Vizkereszt* ezáltal válik a színház egyik legjobb teljesí-tményévé.

Boda István

A nagyravágyó asszony

(Olasz-francia film)

A nagyravágyó asszony ez-úttal a pénz megszállottja. A vagyonszerzés ravasz démonai kergetik egy nagyönis kétes illúzió felé, amelyben minden más erkölcsi és emberi forma másodlagossá válik. Sorsa, életútja tipikus példája a ka-pitalizmus jellemző tragédiá-nak, s ez a mondanivaló lé-nyegét tekintve tanulság és figyelmeztetés is.

Dominique, a csinos fiatal-asszony megelégteli a kishiva-talok és vállalatok titkári szo-báját. Suhogó életöröme vá-gyát, szabadulni akar az ar-cára, szívére futó árnyékok-tól. Ambíciói kivételesek, s ezek megvalósítására pillan-atnyilag csak két lehetőség mu-tatkozik. Az egyik, ami a leg-természetesebb és legkézen-fekvebb: érett, vonzó asszo-nyisága, a másik pedig férje neve, illetve férje családjának rangja, társadalmi hely-zete.

Polinédia színes és buja vi-lágában aztán elképzelései meg is valósulnak. Előbb a véletlen játszik a kezére, s egy kisgyerek megmentéséért a hálás bennszülöttek elárul-ják, hogy az egyik szigetén még kiaknázatlan foszfátbá-nyák vannak. Es Dominique azonnal határoz. A részvénye-ket meg kell szerezni. A tu-lajdonjog azonban egy Bu-caille nevű kalandoré, Domi-que számára ez azonban nem különösebb akadály. Csak egy éjszakájába kerül, s ha az eszközök züllöttek és romlottak is, a cél érdekében ez is „megengedhető”.

A bánya a nagyravágyó asszony birtokába kerül, s

már tevéleges szerephez jut-hat a férj is, miután a család-i kapcsolatok révén az ő ne-vét jelent belépőt a rég álmo-dott társadalmi körökbe. Az elképzelés tehát valósga lesz, csak közben semmivé válik a családi élet, szennyesse a sze-relem, sőt bekövetkezik a szükségszerű szakadás is, mely a dolgok természetes betetezé-se. Miután a kapcsolatok üz-lelté rendeződtek, a csattanó is ennek megfelelően történik. Az asszony férje gyilkosa lesz, de ennek a tragédiának ő is áldozatává válik.

A film tartalmi összességé kétségtelenül a kapitalista morál bírálatát jelenti. Yves Allegret szándéka félreérthe-tetlen, álláspontja következe-tes. Itélkezése nemcsak a vonalvezetésében, hanem a ta-nulások levonásánál is kö-vethető. A nő, ha nem is kö-zvetlenül, de kétségtelenül fér-jé gyilkosa, a férj pedig mi-mást tehetne, hasonló módon fizet. A halál egyszerre tesz pecsétet mindkettőjük életére, mert a kapitalizmus farkas-törvénye ez esetben sem ke-gyember. Család, szerelem, emberi kapcsolat mind sem-missé válnak, s egy marad csak „szent és sérthetetlen”: az üzlet. A zárójelenet éles zafias Népront, a nótánács, ságában tetőződik, amit a va-gyont öröklő gazdag család állít, emléket emelve a tra-gédia áldozatainak.

A szereplők közül **Andrea Parysi**, **Richard Basehart** és **Edmond O'Brient** kell emlí-tünk, akik igényes játékkal tolmácsolták a rendező szán-dékát.

(b. t.)

„EURÓPA, VIGYÁZZ”!

Hétfőn tartja második bérleti estjét a debreceni Irodalmi Színpad

A debreceni Irodalmi Szín-pad december 4-én este, fél-nyolc órai kezdettel tartja ma-sodik bérleti estjét a Hungá-ria kamaraszínházban *Európa, vigyázz!* címmel. A Budapes-

ten egy esztendőn keresztül játszott nagy sikerű műsor anti-faszista írók műveit foglalja csokorba, hogy a költészet, az irodalom nyelvén tiltakozzék a faszizmus ellen.

Irodalmi estek, könyvankétek, kiállítások

Esztendőnkkel ezelőtt egyesi-tették Debrecenben a könyv-tárakat és a megyei könyvtá-

hatáskörébe került vala-mennyi könyvtári részleg. Így megszűnt a Déri Mú-zeumban működő városi köz-könyvtár is.

Az olvasómozgalom jelentős fejlődése, az olvasók táborá-nak növekedése azonban szük-ségessé tette, hogy ismét ön-álló területi könyvtárat léte-sítsenek, tehát ismét meg-nyitották Debrecenben a vá-rosi könyvtárat. A városi könyvtár program-jában nemcsak az olvasók könyvváltása szerepel, hanem különösen a külsőségeken a különöző telepek és a tanya-világ kulturális életének seg-gítése, irányítása is. A Sa-zafias Népront, a nótánács, és a Földművelésügyi Minis-terországi Tanácsa a könyvtá-rakkal együtt könyvbarát mozgalmat hirdetett meg, amelynek célja, hogy a könyv-tárakat segítse.

A Debrecen Városi Könyv-tár a mozgalom keretében a helyi tömegtervezőkkel együtt igyekszik a könyvtár-iránti érdeklődést fokozni, s ennek érdekében több rendez-vényt tartanak.

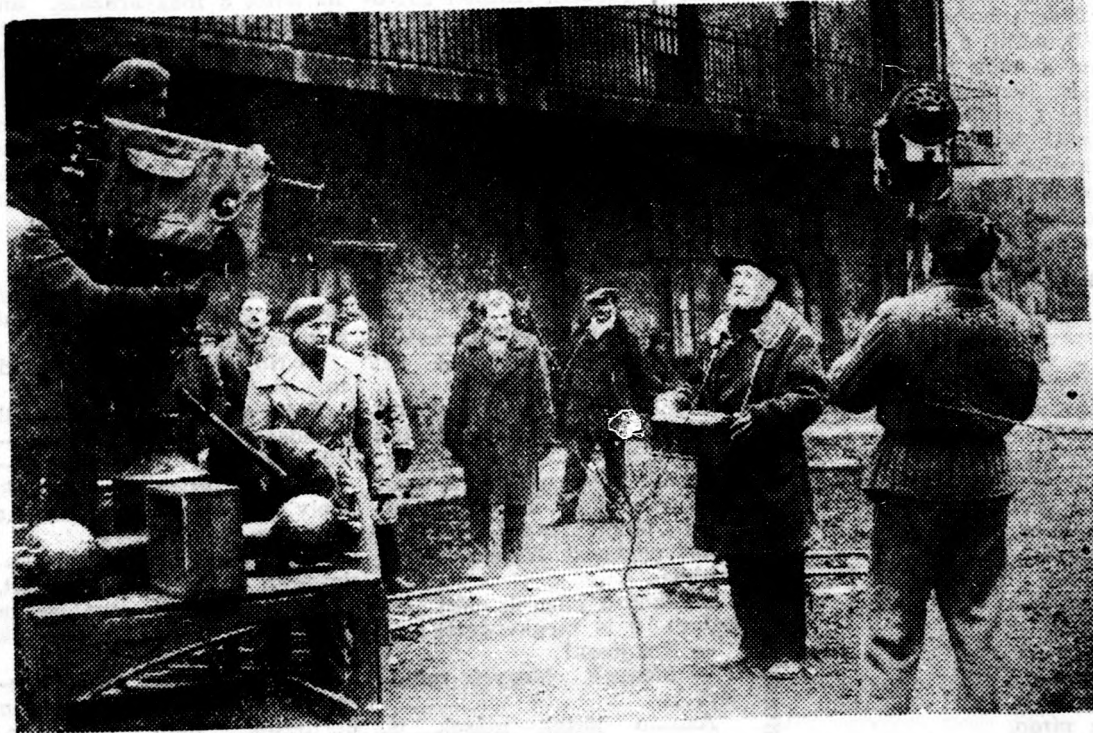
November első felében a nyulasi pártiszervezet nagyter-mében tartottak irodalmi est-et, decemberben a Téglás-kerten lesz irodalmi est, a Nagy Sándor-telepen és a Szotyori-telepen pedig könyvankéteket rendeznek ebben a hónapban **Berkesi András** és **Győri Dezső** műveiből. Az előadások a jövő évben foly-tatódnak: a Homokkertben, Nagymacsos és más tanyai településeken kerül sor ha-sonló rendezvényekre, könyv-kiállításokra.

MEGKEZDTÉK

Kassák Lajos Angyalföld c. regényéből Hubay Miklós Angyalok földje címmel írt forgatókönyvet a Hunnia Filmstúdió részére. A film felvételeinek egy része a XIII. kerület Váci út 110. sz. házában készül. A film rendezője Révész György, operatőr Szecsenyi Ferenc.

az Angyalok földje

CIMŰ ÚJ MAGYAR FILM FELVÉTELEIT

Készül a felvétel Maklári Zoltánról, aki énekes kol dást játszik a filmben

(MTI Foto Bojár Sándor felv.)

A reneszánsz és a vele karöltve jelentkező humanizmus megszabta az emberet sok köztöttségtől, megváltoztatta az életszemléletet, s annak középpontjába az embert helyezte. Felbomlott a középkori világkép; a felfedezések, a fizika és csillagászat új eredményei merőben más és új életfelfogást, világnézést hoztak, melyeknek kihatásai nem maradtak el társadalmi téren sem. S ha megváltozott a társadalmi alap, szükségképp más lett a felépítmények sorában az új ember művészete is.

Az énekelt imádságtól a táncig

Ha a művészetek közül a zene fejlődését tekintjük, azt kell látnunk, hogy a középkori énekes zene — akkor túlnyomólag még csak énekes zenéről beszélhetünk — alapja az imádság. Hosszú évszázadokon át az énekari muzsika csaknem kizárólagosan liturgikus szövegekre készült. Az énekelt imádság szövegegyre viszont — ugyancsak túlnyomólag — a ritmikus próza körébe tartozik; innen a középkori, de igen nagy részben még a reneszánsz kórusmuzsikának is sajátos hangulalmzó s a mai zenétől teljesen elütő ritmikus lejtése. De amint a humanista ember tekintetét az égről egyre inkább a föld felé irányította, fokozódott az énekes zene erőteljesebben a zene ritmikájára s vele együtt egész intonációs módja a népi és udvari táncok felé fordult. Így lassan lassan létrejött az a ritmikus-lejtés, ami ma is jellemzi zenénket.

Ennek az immár meghatározott útemekbe foglalható táncos ritmikának kialakulására — nagyobb mozgékony-ságuk és az emberi hang terjedelmét a magas és mély hangok irányában egyaránt megszervezve meghaladó ámbitusuk folytán — inkább alkalmasnak látszottak a különféle hangszerek, mint a technikai-lag korlátozottabb lehetőségekkel rendelkező énekes.

A hangszerek fejlődése

Hozzájárult ehhez még az is, hogy az 1600-as évek táján a feudalizmusnak a korai kapitalizmusba való átmenete következtében az ipar fejlődése is nagyobb lendületet vett, s a fejlettebb ipar (hangszeripar) csakhamar kiszorította a primitív középkori „zeneszerszámokat”, s szinte máról holnapra megteremtette azokat a hangszereket, melyek azóta is alapját adják minden instrumentális muzsikának. Az 1600-as évek végén már csaknem minden vonós, fúfvós, rézfúvós, pengetős és ütőhangszer készen áll, az 1700-as évek terméke a klarinét, az 1800-as éveké a saxofon; 250—300 éven át tehát alig-alig konstruáltak új hangszereket. Inkább csak a meglévőket tökéletesítették technikai-lag. Korunkra maradt az egészen új típusú hangszerek: az elektromos hangkeltés elve alapján megkonstruált hangszerek (onidium, trautóntum stb.) feltalálása, de ezek még nem eléggé elterjedtek, s inkább csak a szakemberek körében ismertek.

A hangszeripar fejlettsége (Amati, Stradivari, stb.) csakhamar azt eredményezte, hogy a hangszeres zene egyre inkább tért hódított és előtérbe került az énekari muzsika rovására. A rokokónak már alig van énekari termése,

Bartha Gábor:

TÉL

Sír, dudorászgat a szél,
Roppant az ág, csip a fagy.
Hóba lapult faluszél
görbe siktóra nagy,
Távoli, messze mezők
karcsú virága után
vágyna hiába. Az ősz
nem leli. Lábnymán
tél csavarog. Köpenyén
szumara most a virág.
Felleges ég feketén
őrszi a tél igazat.

Művészet az emberért

A hangszeres muzsika világa

ami volt, az is inkább a tempóval, a hangszerek szorult. A hangszeres zenének ez az előtérbe kerülése és eluralkodása napjainkban egyre tovább tart, s figyelembe véve az elektromos hangkeltés új szerű lehetőségeit és messzire mutató távlatait, belátható időn belül még inkább csak nőni fog. Igaz, sokan — nemcsak nálunk Magyarországon, de másutt is — erőteljesen hangsúlyozzák az énekes zene — s különösképp az énekari muzsika — elsőbbségét. Ez helytálló is lehet mindaddig, amíg az elsőbbség nem értelmizik felsőbbrendűségnek. A németeknél Jöde, nálunk Kodály a legfőbb apostola a zenének az énekari műveltség útján való megújításának. De ne felejtjük el: Kodály is csak „énekes alap”-ról beszélt... Céltalan lenne annak beszégetése, hogy melyik értékesebb: az énekes vagy a hangszeres zene. Egyformán mindkettő, hiszen egyformán a mi életünket tükrözik, csak más oldalról és más eszközökkel.

Programzene és abszolút zene

Ami a hangszeres zene iradalmát illeti, az három nagy csoportba osztható: szülő-irodalom (mindössze egy játékos), kamarazene (klaszámú 3—5 játékos) és zenekari muzsika (vagyis olyan nagy létszámú együttes, melyben valamennyi hangszercsoport képviselve van). Mindháromnak bölcsője főúri kastélyokban ringott, onnan került a polgárosodás idején a hangversenytermekbe; ma már mindhárom az egész népre.

A hangszeres zene megértése általában nehezebb, mint az énekesé. Viszonylag még könnyebben érthető az olyan hangszeres művek, melyek az úgynevezett programzene csoportjába tartoznak, mert ezek valami meghatározott eseményt, érzelmét, indulatot vagy természeti jelenséget adnak vissza zenei eszközökkel, s ennek programját (innen a név is) rendszerint közlik is a hallgatókkal nyomtatott prospektus vagy szóbeli konferálás útján. A program ismerete megkönnyíti a zenei történet követését, (bár az igazán jó programzene akkor is élvezhető, ha nem ismerjük zenén kívüli hátterét). Hogy programzenével állunk szemben, azt már a mű címe is elárulja (Humok csatája, A tenger, Egy új a konár hegyen stb.), míg a szimfónia, szonáta stb. című kompozíciók a hangszeres művek másik nagy csoportjába az abszolút zene keretébe tartoznak. A megértés nehezege itt már fokozottabban jelentkezik. Ennek oka nemcsak a szöveg hiányában keresendő, hanem sokkal inkább a zenei formák tarkaságában. Amíg ugyanis az énekes zene beéri a kis formákkal (egy nagyszabású kórusmű sem hosszabb 8—10 percnél), addig a hangszeres zenében a nagy formák is gyakoriak (vannak például több mint 1 óra hosszát tartó szimfóniák is). Márpedig a forma követése a zenében sokkal nehezebb, mint a képzőművészetben, mert ez utóbbiban a forma együtt jelentkezik a

tartalommal. Például a Kosuth-szoborban rögtön felismerhető annak „tartalma” (Kosuth), s annak formája is egy szempillantás alatt áttekinthető, mert mozdulatlanul helyezkedik el a téren. A zenei forma viszont mozog az időben, s így annak részzeit csak a hallgató visszaemlékezése foghatja egységbe. De visszaemlékezni csak olyasmire tudunk, amit alaposan megfigyeltünk, míg a felületen ért hatások eltűnnek tudatunkból. Ezért elsőrendűen fontos, hogy a hallgató ügykezők felfedezni például egy zenekari műben (természete-

Nem szórakozás, hanem művelészet

Vannak, akiket valami egész más riaszt el a komoly hangversenyektől; ezeket — elnézést kérek — egyes rossz kultúrfelelősök áldozatainak nevezhetnénk. A kultúrfelelős ugyanis „szórakozás” címén csalgatja munkatársait egy-egy hangversenyre. Az így „lépre ment” ember azután mindent fog csinálni egy Brahms-szimfónia vagy Bartók-szvit mellett, csak épp szórakozni nem! Becsapottnak érzi magát, s többet talán el sem megy. De ha úgy ülne oda, hogy nem szórakozásban, hanem művelészetben lesz része, ahol szellemi energiáinak felhasználásával figyelni is kell, aligha csalódna!

Mindezeket hangsúlyozni és tudatosítani kellene a népművelés területén. A zenei ismeretterjesztés címén előadott

sen éppúgy egy szólo- vagy kamarazenei műben is) 3—4 olyan zenei frazíst vagy periódust, mely jellegzetes hangzása miatt rögtön felismerhető (ezeket nevezzük témáknak). Minthogy minden zenei formaépítésnek alapelve a meghatározott rendben történő ismétlés, azért a figyelemes hallgató előtt minden zenemű így fog felosztódni: 1. most a témát hallom. 2. most nem a témát (vagy esetleg 3. olyasvalamit, ami hasonlít ugyan a témához, de mégsem az). Aki legalább eddig el tud jutni, annak tudatában a zenemű valahogyan formálódni válik, azaz nem hangzó tömkeleggel hall többé, hanem eljutott a művelészet első fokára.

S ezzel eljutottunk egy fontos fogalomhoz is.

regényes életrajzok és a zeneszerzők életéből vett (legtöbbször nem is igaz) anekdoták semmivel sem visznek közelebb a zeneművészet megértéséhez. És ne mindig csak „kezdőknek rendezünk tanfolyamokat, (18 év óta állandóan csak „kezdünk”). Valahány územben és vállalatnál csak megfordultam, a dolgozók mindig örömmel vették, hogy komoly felintőkettem kezeltem őket, s nem holmi iskolás kezdőknek, de talán még jobban örülnek annak, hogy mesék helyett a zeneszerzők műhelytitkaiba engedtem nekik bepillantást, s fölbebbenttem előttük a hangszeres zene titkainak rátyátát. (Ezt igazolták érdeklődő s tegyük hozzá: kulturált kérdéseikkel.) S talán épp itt van a dolgok nyitja.

Pongrácz Zoltán

Emlékezés Vadász Endrére

1901-1944

A tragikus sorsú mester életműve elsősorban Debrecen nagyműtű grafikájának egyik láncszeme, amely a rézmetsző diákoktól vezet a mába. Tehetségének szintézise előtérbe kerül, személyes élményekből, közvetlen szemlélet s megfigyelések közben alakult, látva, hogyan festett, hogyan karcolt rézre s vésést fába Vadász Endre.

Szegeden született 1901-ben, művészi kibontakozása oly mesterek keze alatt formálódott mint Fényes Adolf, Olgyai és Zádor, s főleg Glatz Oszkár, akihez baráti szálak is fűzték. A szemlélet, az élet halk rezdülésére is érzékenyen figyelő festő-grafikus különösen megragadja az egyszerű emberek kaleidoszkópius élete, a halások, favágók, hajósok, cirksuzosok kedves grotesksége, fanyar esztétisége, s a mindennapi robot emberrel iránt való megértő, meleg vonzalma a rézlemezen könnyen futó vonalak eleven beszédében nyilatkozott meg. Ez a puritán öszszegzésű, halkszavú vonal, amelyhez a rézlemez adta apróbb grafikai jelenségek kapcsolódtak, egészen sajátos, szigorúan körülhatárolható egyéni stílusban jegecesedett ki. S a már jelzett megfigyelő készsége pedig korán típusok alkotásához vezetett.

Vadász Endre oeuvre-jében a társadalmi elégedetlenség vagy állásfoglalás sohasem torkollik nyílt lázadásba vagy éles ítéletbe, inkább az élet apró jelenségeinek kisérségnél humoros jegyzetelgetés, a béke és nyugalom szelíd romantikájáig jut el. A mesevilág is ezért vonzotta, csapongó képzelete itt gatlás nélkül szárnyalhatott. A halál

csak egy exlibris sorozatában szerepel, ott is inkább gyűjteményes mementóként.

Vadász Endre sokat utazott, nagy külföldi utakra vállalkozott, ösztöndíjjal, sőt a Zichy Mihály-díjat is tanulmányutakra fordította. Mégis, ezek az idegen élmények, a látások s kiállítások széles perspektívájára s ezertelme mondanivalójára stílusának alapvető jegyeitől nem tértek el, csak formáltak, s főleg grafikai-lag egyre székszávábbá, sommá-zóbbá érleltek. Az egykori debreceni rajztanár, az Ady-társaság aktív tagja, nemcsak metszeteivel s keleti érzékenységi karcs és metszetkultúrájával, hanem határozott grafikai felfogású festményeivel is egyre jobban építi már a főváros felé vezető utat. Ez az az idő, amikor vidék alig nyújt megelégést, amikor a művészek nyomorúságos helyzetét „emberségre” apelláló újságcikkek, sorsolások s kegyességélek beharangozást segélykérők töltözték-földözték, s a festők hosszú részletekre adták el képeiket, grafikaiikat. Ez a mód „csak pillanatnyi segélyt eredményezhet — írja önértésében egy részvételt keleteni ígékívő debreceni újságcikkre —, amely inkább rápirít a művészre, mint kielégíti...” S amikor 1936-ban végleg elhagyja Debrecen, már a festészet s grafika széles területén dolgozik, különösen az exlibris, alkalmi kisgrafika s a könyvillesztálás területén.

Vadász Endre — akárcsak a nyugati izmusok bábéjében — az exlibris sikamlós területén, a kisgrafikai mecénások különböző szeszélyes kívánságainak, sőt előírásainak kényesítő feladatai mellett is, mindvégig megőrizte érzelmi világának, stílusának egyéni jegyeit, nézeteinek töretlenségét.

Ahogy nőtt a fasiszta téboly lármája, úgy menekült túlértékény lelkeségével önm világába, művészetébe vetett fanatizmusával bátyzáva körül magát, még a meghurcolású legszörnyűbb óráiban is, végül csak a feleségével közösen választott halálban találva megoldást. Emlékezetét nemcsak japános hangulatú temperári, hanem szerte a világon gyűjtők mappáiban — parányi rézkarcok, néhány vonalba tömörített kedves humorának jegyzetelése is őrzik.

Dr. Tóth Ervin

MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVÚJDONSÁGOK

A Mezőgazdasági Könyvkiadó több újdonságot és régi műveket bővített, átdolgozott változatot adja ki a téli könyvvásárra. Fejes Sándornak A korszerű nagyüzemi gyümölcsös című könyve a jól szervezett, gépesített nagyüzemek munkájának ismeretével ad segítséget a gyümölcstermesztő szövetkezeteknek. Balogh-Náfrády Pál és a Kertészeti című munkája

a különböző fűtőberendezések leggazdaságosabb tervezéséről, éptéséről és üzemeltetéséről tájékoztat. Megjelenik Schandl — Horn — Kertész Sertész-nyésztés című, szinte már kézikönyvnek számító munkájának harmadik, korszerűsített és bővített kiadása. Az állattenyésztők számára legjelentősebb a három kötetes Állattenyésztési enciklopédia második, bővített kiadása,

amely kiter a tudomány és a zootechnika legújabb eredményeire is. Több új könyv tarthat számot az erdészek, vadászok és természetjárók érdeklődésére is. A zsebkönyv-sorozat a téli könyvvásárra két új művel: a magyar mezőgazdaság, valamint a kertészet és szőlészet zsebkönyvével gyarapodik. (MTI)

FÜLÖP VILMOS:

Furcsa Szeretlelem

Sötétedett. A Szedesjes orra fölött imbolgó árnyak gyülekeztek, majd hirtelen ráborultak a szelborzolta, didergő világra.

A kapuban álltam. Rágyújtottam és élvezettel néztem, hogy cigarettám parazsa vörösen izzik a tinta-kelek levegőben. Közben fűtyörészem is. Nem tudtam, mért van jó kedvem, de jó kedvem volt.

Néhány házzal odébb, az utca tülös felén is nyílt egy kapu, s kilépett rajta Kotormán Imréné az apja, János bácsi. Nem jött ki az út közepére, az ablakok alatt indult el, fölfele.

— No, jössz? — kérdezte, amikor velem egy vonalba ért.

— Megyek mindjárt... csak... — Imre is jön, csak azt mondja, harap valamit. Ment tovább, s nemsokára belépett a Kerekes Márton udvarába.

Ujjab kapu nyílt, s most Ungár Sándort láttam az utcára lépni. Indult ő is, és ment egyenest Kerekes Mártonhoz.

Amikor a házunk előtt elhaladt, ő is megkérdezte: — No, jössz? — Megyek. Megyek mindjárt... Aztán jöttek mások is, alig győztem válaszolni. Mikor a csikket eldobtam, mozdullam végre én is. Szívesen, sőt örömmel mentem,

mégis halogattam az indulást. Azon gondolkodtam ugyanis, hogy tulajdonképpen furcsa ez az én ügyem Suhajda Mancival.

Szinte csoda, ahogyan Kerekes túrta majd minden este azt a sokadalmat, ami házukban összeverődött. Csak az lehet a magyarázata, ami az embereket is odavezerte, hogy az ura, Kerekes Márton volt a párttitkár. Ha délelőtti volt, akkor úgy este hét-nyolc felé, ha éjeles akkor korábban akadt jó néhány látogatója. Csak amikor délutáni műszakra járt, akkor kattant keveset ajtajukon a kilincs.

Most délelőtti volt. Málka néni a szobából hordta kifelé a székeket, amikor benyitottam.

— No, üljtek le! — mondta.

Volt, aki leült, márcsak ilendőségéből is, de jobbra — különösen a fiatalabbak — sorban az asztalhoz léptünk, mely valóságilag rogadozott a rengeteg plakát alatt.

Marci bácsi hajtogatja, rendezgette a hatalmas füvet, különbözőket összeválogatva készítette el mindannyiunk részére a csomagokat.

Hogy azt a sok füres konzerves dobozt meg honnan kerfitték, nem tudhatom. Elég az hozzá, hogy volt ott elegendő. A tűzhelyen pedig főtt a csiriz, s amikor kész volt, Málka néni bekekanalaz-

ta a paradicsomok, pástétomok és halak hűt helyére.

— Higgýétek el elvtársak, ez hatásos lesz! — mondta Kerekes, amikor átadta a ragasztandó kvantumot. — Reggel, ha felébred a falu és szét-néz a falakon mindenütt a mi plakátunkat látja. Ha győzünk a választásokon, akkor azt majd ennek is köszönhetjük.

Kézben volt a csomag, kézben a konzerves doboz is a csirizrel, indulhatunk. S indulunk is.

En Kotormán Imrével mentem. Ugy volt, hogy Oravec Jóska is velünk jön, de ő aztán egy idősebb emberhez, Pintér Andrásához szegődött.

Már az utcán jártunk, amikor Marci bácsi utánam kiáltott:

— Hallod!... Várjál csak!

— Tessék!

— Odajött egészen.

— Azt akarom mondani, hogy egy kicsit később járjál majd körül vagy kétszer a faluban, nézd meg, nem tépik-e? Aztán majd szójál... Vagy valami mással akarod tölteni az estét?

— Hát...

— No, csak ki vele!

— Lányok is vannak a világon...

— Suhajda Mancit?

— Hát...

A sötétben is láttam, hogy ráncolódik homlokán a bőr.

Nem hozzád való, kommu-

AZ UT
vagy: Tovább
mel is megjel
a versgýjtem
Ladányi nemcs
mesterségbeli
jező erőben, ig
észrevehetően
első köteténe
KEZDETE, 195
óia.

Akkori gyűjtő
rálatokor a m
lanságot emlit
mint legszemb
Pontatlanság,
csony fokú ade
kímódottság h
máskülönbön l
és választékos
seket.

Ismeretes, h
szetnek — így
nak is — fel k
dent, ami a v
életben érdekl
szen a művész
ami az életben
dekü. A művész
adja vissza, a
dukálja. Ladány
ból ez tisztán k
az volt a líra
olykor-olykor
valóság tényei
körképszerű, f
leges másolás
val; holott a v
reproduktálás
jelenségek bel
visszaadását, s
kifejtését. En
biztosít az a
szárnyalásának
szült műalkot
ítéletet mond
minden jelens

S ez a bát
az élet lényeg
egyre tudatos
ragadás és á
kal célratorbó
lentkezik a k
ben, mint az é
lehető. Ladány
zenét, frisset
akar, s így biz
életet keresd
ma...

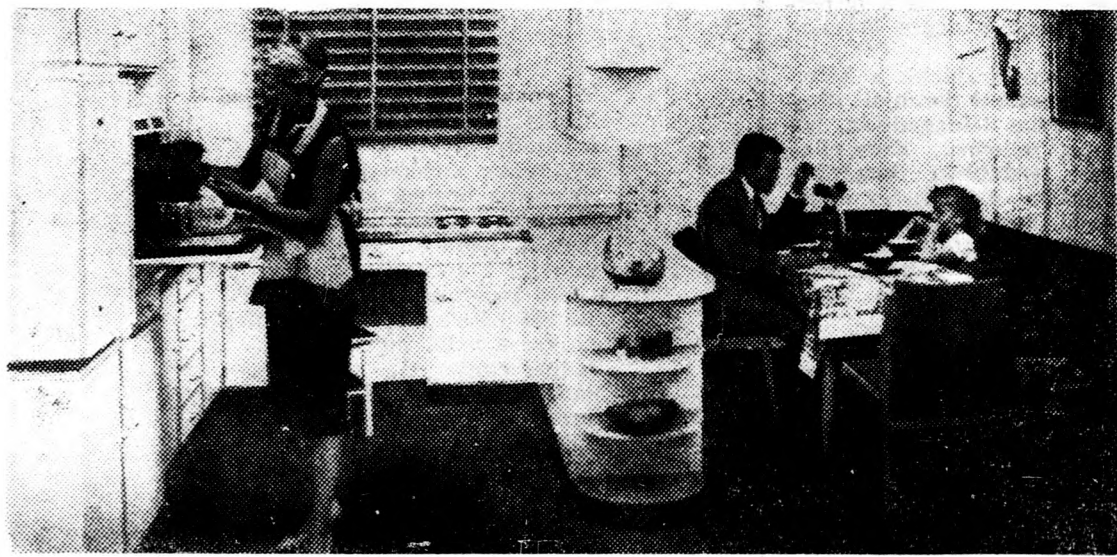
HAZAI TÁ
a szülőföld
kére látogat
ciklus versbe
serű szájjal
tehát új közz
dzsungle —
kell vassal et
kazit kell ra
ta meg még
amit várt, óh
lőföld izet-me
len Város, ak
lagot gyűjt
kalamakok
lálja a kama
kedve támad
ket — írja.
címet viselő
— emlékeine
ményeinek őt
jóval lényeg
gítja meg a
cát, szociok

végeztével é
tak hazafele.
— Hát ko
alhat az ör
s mert nem
gesnek, hogy
nagyobb ren
sem: gon
Manciek fel
ne, s váltha
szót legalább
De egyet
megfogta a
— Hallod
Manci után
kotorászott
kell, és ércp
ujjai között
jó bort mér
a Mátra al
moszlórol.
micske pénz
kóstoljuk. N
Tudtam, m
ni próbálók
gint elkeze
prédikálást.
Suhajdák
egyebeket,
összeveszt
akartam. I
tam semmi
taltam ma
is előfordu
volt, hogy
Mancit.

Indultunk
gihoz.

A szén
csapra a k
külörlött
békösöntü
akkor már
ken állt.
sabb a tár
— Gyer
ittatok! —
helyt meg
fogott két
tötte a pi
nyében cs
Nem m
Imre is
meg én i
mindenkit

A JÖVŐ LAKÁSA

A modern konyha, mely csak részben a háziasszony birodalma. Helyet kap benne az ebédlőt helyettesítő rész, ahol kényelmesen ebédelhet az egész család.

Következetesség

Pénteken délután Debrecenben a klinikák felé haladó villamoson akarva-akaratlan végighallgattam a zsúfolt kocsiiban két fiatalasszony beszélgetését. Az igazsághoz tartozik, hogy nem esett terhemre az a „hallgatóság” mert az ilyen esetet beszélgetésből nagyon sokat tanul az ember. Süteményrecept, ügyes fodrász neve és munkahelye, film- és színházkritika és még ki tudja mi minden juthat így az ember tudomására. Jelen esetben például ismételttem meggyőzőhettam a nők következetességéről.

Hallottam pedig a következőket:

— Unod már az otthonléte? Nem tudsz mit csinálni az idővel? Jó asszony, te nem vagy észnél. Tudod te mit jelent az: dolgozó nőnek lenni? Tudod te milyen igavonó egy dolgozó nő? Örök rohanás az életünk. Amit te reggeltől estig kényelmesen vágol, azt nekünk kora reggel és este kell elvégeznünk. Bevásárlás, főzés, mosás, vasolás, takarítás, tovább sorolom? A gyerekekkel is foglalkozni kell.

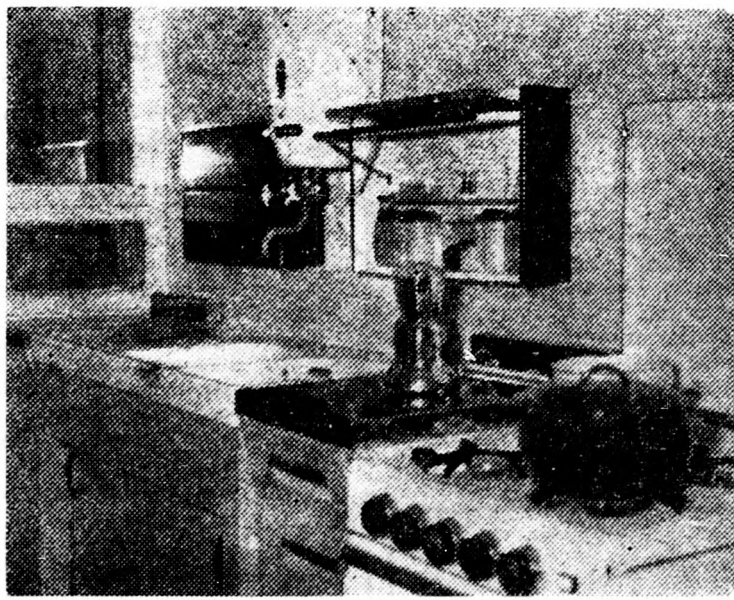
— De hiszen ti üzemi konyhán esztek, a gyermekek napköziben vannak, van mosógéped, a nagytakarításhoz úgy tudom segítséget hívsz.

— Igen, de azt nem számítod, hogy kisebb lötykölésért nem érdemes mosógépet elővenni. Azt sem számítod, hogy nekem mint dolgozó nőnek több ruha, cipő, harisnya kell, gyakrabban kell fodrászhoz járnom, hogy mindig rendes legyek. A gyermekemért a napköziben fizetni kell, ha este mondjuk mosok, akkor hideget eszünk, az egy vagyona kerül, hidd el, nagyon unom már. Nincs az én keresetemből sófordán semmi haszon. Ha otthon lennék, sok felesleges kiadástól szabadulnék meg. Olesóbban élnék.

— Hat ha te is a dolga, miért nem hagyod abba? Miért nem maradsz otthon?

— Szívem te megőrültél? Karácsonykor televíziót veszünk és a férjemnek már autóra is fáj a foga.

(Zy)

Modern konyha, ahol már minden gépesítve van.

Nem valami utópisztikus másoknak is a közeli jövő tervet vázolunk itt fel. Nem a távoli jövőről van szó, sokkal számára ez már jelen, pontosabban annak is egy részéről.

Találja ki

hamarkodott kijelentésünk után vállatóra fog, hogy vegtère is mire alapoztuk a hasonlóságot, ugyan-csak zavarban vagyunk, s beszélünk a gyerek szép szeméről, szájáról. Bizony, ezzel a hasonlósággal rendszerint csak udvariaskodni akarunk.

Teljesen az édesanyja! — kiáltunk fel, amikor az újszülött csecsemőt meglátjuk ágyacskájában. S ez így is van? Aligha. Ha valaki el-

Most feladunk az olvásónak egy rejt-

vényt. Négy gyermek és négy édesanya képet közöljük. Vajon meg tudják-e állapítani, melyik gyermek melyik anyáé? Kísérleljek csak meg.

Nem lesz könnyű. Egy hét áll rendelkezésre. Jövő heti számunkban közöljük a helyes párosítást.

A

B

C

D

női egyenruhája köntyét

Könty a divat

Újkor

Közép-kor

széről, a konyháról. De hol van már ez a helyiség a régi, edényektől és bútorokkal agyonzsúfolt, ételszagtól súlyos levegőjű konyhától! Az, észszerű berendezés, a gépesítés, a hely okos kihasználása, szinte laboratóriumi tisztasága szinte a lakás szerves részévé teszi, olyan területé, ahol a háziasszony is dolgozik, de a család is helyet talál étkezéseik idejére, meg azutánra is.

A konyha nem barátságatlan edénydzsungel, hanem barátságos, világos, színes és derűs helyiség. Egyik fele a háziasszony birodalma, gépekkel felszerelt, villamosított és korszerűen elrendezett főzőhelyiség, a másik fele pedig étkezőhelyiség. Nem fal, nem függöny választja ketté, hanem egy célszerű rendeltetésű polc, melynek túldoldalán helyet talál az asztal körül a család. Azt talán mondani sem kell, mennyire kíméli mindez a szobát, s mennyire könnyíti a családanya dolgán is, akinek nem kell mindenért a konyhába kiszaladgálni.

Tisztántartása sem okoz gondot, mert a gépesítés, a villamosítás, a melegítő-bojler alkalmazása, a gumipadló lényegesen egyszerűíti a háziasszony munkáját. Korszerű szellőzőberendezés biztosítja az állandó levegőcserét. A konyhaberendezés elhelyezése olyan célszerű, hogy a főzést végzőnek nem kell nagy távolságokat gyalogolni, a legtöbb munkát ülve, kényelmesen végezheti. Ha a helykihasználást és a berendezést tekintjük, azt is megállapíthatjuk, hogy ez a megoldás takarékos. Egy szoba többletet jelent.

Nem kétséges, a jövő lakásépítkezéseknél ez a forma mindinkább uralkodóvá válik majd. Mert a technikával, a tudománnyal együtt fejlődik a lakáskultúra is, segíti az ember munkáját, kényelmesebbé téve a mindennapok szüzséges — ha nem is kellemes — tevékenységét.

A TOLVAJ ÉS A BOLCS BIRO

KINAI NÉPMESE — RAJZOLTA: VÁRKONYI
AZ OLAJOS POGÁCSÁT ÁRULÓ KIS PU-LIENNEK ELLOPTÁR A PÉNZET, AMIT EGY KÖ ALÁ REJTETT. SÍRVA FUTOTT LI-FU-CSENHEZ A BOLCS BIROHOZ

Üdüljön télen, nyáron az újjáalakított ERDŐBÉNYEI UDULÓBEN.
Gazdag természeti szépség, szórakozás biztosítva. Felvilágosítás városi tanács 41. sz. szoba.

HE
— Ki a könyvet
— Ne
lanyszám
A MAV
A MAV értesíti az hogy a dol jege, vala hoz szolgál táshoz s érvényes vántartásb állomasok 1-én meg tartasba v tart. Január 1962-re e alapján v
Irta:
— Hat De ezt s nam, csa Termész mondand ször is uton-mo elérhet szüksége vatalos szolgál bári ke közölnie előbb m tetem m bizonyta rek vis uez?
— Ért
— Ha vállalja, szó szor végig ha végig... ben is, a magy kal egy szerítik
— És a kérdé ből.
— Az amíg en letének, állagána a spary pen ne ha még dolgok, ben el

Termelőszövetkezetek ! Tsz-tagok! Állattartók!

Az új állatnevelési és hizlalási szerződéses akcióban bikára és tinóra, valamint üszőre is beindultak a szerződés-kötések tsz-ekkel, tsz-tagokkal és földnélküli állattartókkal. Az akciók keretében szerződés köthető minden 70-300 kg súlyú bikákra, tinókra, 50-280 kg súlyú, nem törzskönyvezett üszőkre 18 hónapos korig.

A szerződés-kötés után tsz-ek hitelt vehetnek igénybe.

A többi szerződő fél részére vállalatunk folyósít a feltételeknek megfelelően 300-800.- Ft közötti összegben kamatmentes előleget. Átvételi árak : az alacsony súlyú nevelési akcióban, melyben csak tsz-tagok vehetnek részt.

111-300 kg súlyban levő bikáért minőségtől függően 9-13 Ft/kg

111-300 kg súlyban levő üszőért minőségtől függően 10-17 Ft/kg

átvételi árát fizetünk.

A hizlalási akcióban leszerződött állatok átadásakor

bika és tinó esetén súlytól és minőségtől függően 11-17 Ft/kg

üsző esetében súlytól és minőségtől függően 9-14 Ft/kg

árát fizetünk.

A termelőszövetkezetek részére nagyüzemi felár-térítés.

A szerződéses akciókról járási kirendeltségeink, valamint községi felvásárlóink részletes felvilágosítást adnak.

ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT

AJÁNDÉKOZZON

PARKER RENDSZERŰ

ARANYHEGYŰ

KÍNAI TÖLTŐTOLLAT

Egy évi garancia

Kapható 185 és 312 Ft-os árban papír-írószer szaküzletekben, földművelésügyi boltokban és állami áruházakban

AUTÓVILLAMOSSÁGI, MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK VILLAMOSSÁGI MUNKALATAIT, DINAMÓK, ÖNINDÍTÓK JAVÍTÁSÁT

és felújítását azonnal vállalja a Debreceni Finommechanikai Vállalat, Szabadság útja 92.

MH 170

Apróhirdetések

Vegyés

Férfi bőrkabát begombolható báránnyal béresekkel eladó. Vörösi Hadserg útja 38. I. em. 2. 5363

Hálószerelvény készítő új, kisdupla reklám eladó. Attila tér 2. 5298

Eladó szép fekete perzsabunda, irhabunda, pancsészkevény. Péterfia utca 31. II. ajtó. 5296

150 kg kővér sertés eladó. Solyom utca 11. 5324

Igéyesnek modern vonalú fehér mély gyermekkosci eladó. Hadházi utca 26. 5323

120 kg mangalica és kisméretű cserép eladó. Rigó utca 85. 5335

4 hízó eladó. Bajnok utca 15. 5322

Eladó 2 db szekrény és 4 db új kárpított zsebkönyv. Erdőkőldi út 36. hátsó udvarban. 5311

Magnó FMV kétsésszerű eladó. Megtekinthető 14-15-ig Varga utca 2. II. em. 39. ajtó. 5313

Eladó terepjáró személygépkocsi. Budai Ezzási u. 51. MH 190

150 db hanglemez eladó. Tanácsköztársaság útja 34. I. em. 16. 5276

Eladó egy perzsabunda. Bercsényi utca 7. középúti ablak. 5255

1 db kb 120 kg hízott sertés eladó. Mák utca 24. 5236

Komplett fogorvosi felszerelés olcsón eladó. Erdőkőldi Szatmáriék. Darabos utca 28. 5229

Skoda Oktávia Super 2700-et futott eladó. Dr. Kovács, Nagyhegyes. Elep. 5221

250-es teleshópos motor eladó vagy kisebbet elcséreltem. Nyíl utca 126. 4 csemetés. 5125

Mambó magnetofon eladó. Erdőkőldi lehet vasárnap egész nap. Komlósi út 18 B. nap. 5090

Hízott sertés eladó. Kinizsi utca 83. 4837

Kővér 10 hónapos 150 kg-os húsértékű eladó. Tanító u. 4. 5283

Eladó 2 db fehér hízott sertés db-ja 120 kiló. Mikepércsi út 20. 5308

Eladó 130 kg-os 8 hónapos kővér sertés. Toldi utca 14. Csapó-kert. 5307

Eladó mangalica zsirszerű. Szabadság-telep. Táitos u. 30. 5305

Eladó 5 db hízott sertés. Kontsek u. 35. 5282

Kis képernyős televízió eladó. Roseberg hazaspár u. 11. 5289

720 kéve jó minőségű, leveles, tengeriszár, porhajás jó gyökéretű szőlőszőlők kaphatók. Jerikó u. 44. 5387

Egy 160 kg sertés eladó. Veres u. 26. 5361

Eladó asztal, párnázott székek, háromajtós szekrény. Gyár u. 6. 5368

Eladó nagyméretű ikerablak, duplaajtó és két család méh. Katona József utca 6. Hősök temetőjénél. 5387

Eladó modern konyhaszekrény, 2 fotele, sima festett háló, hármasszekrény, fényezett tükrös. Csapó u. 86. 5369

Moszkvics 402-es jó állapotban eladó. Méliusz tér 13. sz. 5371

Eladó ikerablak, padlászecska. Szikszai u. 4. sz. 5372

Uj csövázás duplarekamie, 4 db párnázott székkel, eladó. Virág u. 42. 5373

3 db 240 kilós hízó eladók. Közép utca 14. 5378

Eladó zeneszekrény, beépített rádió és lemeztárolóval. Vár u. 11. 5384

2 db hízónak való, szarufák eladók. Szegedi Gergely u. 16. 5382

Szép háló, egy gyermekágy eladó. Hortos utca 114. 5349

Sötétszürke férfi kabát eladó. Arany János utca 62. 5363

170 kg kővér sertés kihajítva felerészben eladó, 8-as busz végállomásánál. Paczi iskola mellett. Ozv. Némethiné. 5388

Autógarázs, 6x3 méteres, összerakható, eladó. Dobozai u. 4. házfelügyelőnél. MH. 6

Skoda 4 ajtós eladó. Tanácsköztársaság útja 34. fszt. 7. MH. 12

Eladók gerendák, lécek, szarufa. Kanális u. 49. Tégláskert. 5374

Külön bejáratú be-torított szoba kiadó. Vasvári Pál utca 5. sz. 5373

Varrógépet, kerékpárt garanciával átvitok. Karsai műszerész. Bem tér 11. 5143

2 férfi kvartélyt felveszek. Vendég u. 30. 5360

Magános 59 éves iparos 45-től 55 éves magános nő elvált keresek. Leveletet "Piros szék" jeligére kiadható 264. rek. 5347

Külön bejáratú szobába férfi lakókat keresek. K. Tóth utca 1/A. 5386

Ma délután 3 óra után DEAC pályára lépünk. Tóth Árpád ifjúsági bajnok.

LAB EPEFA-keret. 9:30 óra: D. E. Traktor. - D. DASE-Hajdútor. - DEAC DEAC II-Hajdúvárosi pálya, romos-Derecsk. Eritők pálya, mos II-D. G. zsi pálya, 10. Előre. - DEAC DEAC-Hajdútor. Ifjúsági bajnok.

Ha van eladó **BÜTORA** hirdesse a Naplóban!

Eladó 1 hold föld, gerendák, fa. Diószegi út. Serli-tanya, buszmegálló. 5377

Eladó beköltözhető ház 300 négyzetes gyümölcsösével. Urréte utca 34. 5374

Eladó alapított magas házrész 1 szoba, konyha beköltözéssel. Jókai utca 33. 5378

Kis családi ház eladó, azonnal beköltözhető. Keresztési u. 60/B, 46 000 Ft. 5344

Családi ház építésére is alkalmas két 220 négyzetes telek a Simonyi úton eladó. Telefon: hét-köznap délután 4-6 között 44-66. 5379

380 négyzetes telek gyümölcsösével eladó 36 000. Egytelkért utca 32. Erdőkőldi Hadházi utca 117. Mihály. 5331

Nyíl utca 71. számú ház eladó beköltözéssel. Erdőkőldi 4 óráig. 5273

600 négyzetes gyümölcsös 2 szoba 5-szék-mosdó ház eladó. Mátyás király utca 12. 5287

Pianínó, páneós, kék, felhangolva be-beadó. Vörös Hadserg útja 40., III. 2. MH. 15

Kárpitasmunkák, re-kamák, fotelek fel-vezési kedvezményvel. Budapest VII., Wesse-lényi utca 69. (Róza Ferenc utca sarok), Özv. Hólti Pálné. MH. 699

Bor, fehér, vörös, termelőnél kapható. Csapó utca 73. 5053

Köszméteoltványok jutányosan kapható Kiltos u. 19. (Sikeme-na Intézetnél) Kocsákné. 5138

Bütorozott szoba ki-ado 2 férfi részére. Kosztolányi Dezső u. 60. 5207

Műbőr-kabát, nylon kabát, kényes javítá-sa, felhajtása, gom-bilyukazása. Hatvan u. 2. 5263

8 éves gyermekre irhabunda, állítható tanulóasztal eladó. Béke útja 66. keresztútján. 5232

1 szoba, konyha, speizos keretek költ-szeretéssel átírásos. Bercsényi utca 41. 5216

Nylon menyasszonyi ruha, fátoly, koszo-rúslány estélyi ruha kölcsönzés. Bathányi utca 29. 4994

Bütorozott esetleg üres szobát keresek központban. Címek: I. Postafő 55-re ké-rek. 5321

Elveszett a Nagyer-dőn sportérem. Meg-találóját jutalmazom. Busi utca 16/A ke-resztútján. 5315

Juhbelet veszek juhbelettel állapottan. Révbőr, Budapest XIII. ker. Keskenő u. 46. MH 6563

Töltőtollak javítása Csizsar, Csapó u. 40.

Faragó utca 24. szá-mú ház beköltözéssel eladó. Erdőkőldi Bai-csy-Zsilinszky utca 29. 5261

Eladó szoba, konyha, speizos ház, 600 ne-gy-zetű telekkel azo-nali beköltözéssel. Sándor utca 13. Szot-yori-telep. Külső pu-colás nélkül. 5211

Beköltözéssel eladó 3 szobás villa. Szat-már utca 7. (Demké-hez 2 perc). 5214

Eladó Varga utca 33. számú ház minden elfogadható áron. Erdőkőldi Földi u. 7. (Széchenyi kert) 5206

Eladó Bajcsy-Zsil-inszky u. 9. szám alatti ház. Beköltözhe-tő. Erdőkőldi ugyan-ott Vágó. 5071

Eladó egy szoba önkormányatos ház. Kertváros. Kosztola-nyi Dezső utca 78. 5294

Kiadó gyümölcsös és szántó felebe. Erdőkőldi Árpád tér 43. 5310

Ajánlat

Sárga színű német boxerkutya elveszett. Megtaláló vagy nyom-ravezető 100 Ft ju-talomban részesül. Tölgyfa u. 2. (Sámso-ni úti sorompónál). 5364

Azonnal pénzhez jut, ha használt könyvet eladja az antikváriumnak. Szép-irodalmi, művészeti, szakkönyvek, ifjúsági könyvek nagy választékban. Vörös Had-serg útja 4. 5362

Tűzlélőt géppel ocsón felvágja Posta. Kécs utca 40. 5363

Gyermekszertő idő-sebb nő pedagógus családhoz vidékre al-kalmaznánk. Erdőkőldi vasárnap 9-4-ig. Uj Elet park, V. épület, fszt. 4. B-lepcső. 5370

Laktató

Két szoba összkom-fortos lakásomat ha-sználóra elcséreltem. Erdőkőldi (Meteer mellett) III. em. 2. Kü-mössi. 5362

Nagyméretű szoba konyhás közös elősz-bás, jószagtartós laká-somat elcséreltem ha-sználóra. Erdőkőldi Virág u. 9. 5339

Elcséreltem berettyő-újfalui 2 szoba öszk-omfortos lakásom viz bent. debreceni-vel. Erdőkőldi. Tele-phon: 50-30 vagy Bö-szörmenyi út 78. 5319

Miskolci kétszobás önkormányatos laká-somat elcséreltem ha-sználóra. Erdőkőldi. Este 7-9. Telefon: 21-27. 5355

Gyermek sí-felsovelés kapható a SPORTBOLTOK-ban

NŐI TÉLHABÁTOK

300 Ft-tól
1500 Ft-ig

Kapható: az állami áruházakban és szakboltokban.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett nagy-nénénk

Özv. KADÁR MÁRTONNÉ Balácsi Zsuzsanna

november 28-án hosszú sú-lyos szenvedés után el-hunyt. Temetése december 4-én 2 órakor lesz a Köz-temető disztravatóriójából a ref. egyház szertartása szerint.

Gyászoló család Lakás: Domb utca 17. 5358

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett drága jó feleségem, testvé-rünk, menyem, sógornóm, keresztanyánk

VARGA SÁNDORNÉ Ujfalusi Margit könyvkötő

életének 47-ik évében, no-venber 30-án elhunyt. Tem-etése december 5-én, kedden 2 órakor a ref. egy-ház szertartása szerint a disztravatóriójában lesz meg-tartva.

A gyászoló család Lakás: Toldi u. 13. 5358

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett ferjem, drága édesapánk, testvérünk és rokonunk

KISS KÁROLY igazgató tanító

f. hó 1-én tragikus hirtelenséggel 56 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 6-án, szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető disztravatóriójából.

Felesége és a gyászoló család Lakás: Eötvös utca 48. 5363

Kölcsönző bolt nyílik

december 5-én

Cím: TÓTHFALUSI TER 10. SZÁM

Ezúton értesítjük megren-delőinket, hogy f. hó 14-15-én évvégi leltározás miatt az

árukiadás szünetel

TOKAJHEGYALJAI ÁLLAMI PINCEGAZDASÁG DEBRECENI PINCESZETE 538

GUMICSZIMA, MEGHAJTÓ GUMISZIJAK JAVÍTÁSÁT,

gumiköpenyek futózását és mindennemű gumijavítást azonnal vállal a Debreceni Finommechanikai Vállalat Szabadság u. 92. MH 171

Probléma az évvégi leltározás

Kérjen munkaerőt a Szol-gálató Kisz-től. Leltározás-hoz és egyéb munkához korlátlan létszámmal bizto-sít a boyszolgálat. Általános Szolgálatot Kisz, Debrecen, Bathányi u. 6. sz. Telefon: 24-76. 511

NEVESSUK EGYMÁST GYEREKEK a **Dongó Színpad**

előadása minden szombat és vasárnap este 7 óráig. Jegyek elővételben az Ady Endre művelődési házban válthatók. MH. 18

szappanra átdolgozom

Páll Jánosné, Kölcsey u. 8. MH. 7.

Fényképezőgépek optikai műszerek javítása

Foto Optika Kisz-nél, Budapest VII., Tanács krt. 7. és az ország összes vidékén

OFOTÉRT

boltjában is átveszik a fényképezőgépeket. MH. 3169

Szocialista Kultúráért jel-vényvel kitüntetett **Debreceni Női Együttes bemutatója**

a központi műv. teremben december 9-én este 7 óra-kor. Jegyek válthatók az Ady műv. házban és a Fil-harmonianál.

Avas szalonját, zsá-radékját, olaját, tepertőjét

szappanra átdolgozom

Páll Jánosné, Kölcsey u. 8. MH. 7.

Nov. 18 - dec. 6-ig **REPRODUKCIÓS HETEK**

VÁSÁROLJA NAGY MESTEREK KLASSZIKUS ALKOTÁSAIT A KÉPCSARNOKBANI Debrecen, Vörös Hadserg útja 1-3.

KÉPCSARNOK

11. oldal

80 debreceni lakás épül társasházakban a jövő évben

Ismertették már, hogy a társasház építése milyen nagy előnyökkel jár: kb. 30 százalékkal olcsóbb egy társasházban levő háromszobás lakás, mint ugyanazt a család házként megépítve. Érthető, hogy az érdeklődés a társasház építése felé fordul. Ezzel kapcsolatban beszélgettünk Balogh Ferencel, az Országos Takarékpénztár Hajdú-Bihar megyei fiókjának vezetőjével, aki a következőket mondotta:

— A társasházak, a sorházak ügyében az elmúlt hét folyamán tárgyalunk Jávornándor elvtársal, a Debreceni Városi Tanács végrehajtó bizottságának elnökével. Kijelentette Jávornándor, hogy a társasházak építéséhez megfelelő telkeket adnak át az OTP-nek azokon a kedvező helyeken, ahol a városrendezési szempontok figyelembevételével az emeletes, kertes sorházak építése megvalósítható. Előreláthatólag a társasházak építése a jövő év második negyedében kezdődik.

vő év második negyedében kezdődik.

A sorházak közvetlenül egymás mellett épülnek. Minden házhoz az utcai részen egy kis virágos előkert, az épület mögött pedig konyhakert is tartozik. Ezek a házak egyemeletesek lesznek. A földszinten helyeznek el egy szobát, a konyhát és a mellék-helyiségeket, az emeleti részen pedig ugyancsak ahhoz a lakáshoz tartozó újabb egy vagy két szobát fűrdőszobával. A házak két- és háromszobás lakásokat foglalnak magukban, magas tetővel épülnek. Minden társasházat közüzemcsatlakozások, víz-, gáz-, villany- és csatornahálózatba kötik be őket.

A jelenlegi tervek szerint a lakások beépített konyhabútorral készülnek.

Arra a kérdésre, hogy hogyan történik majd ezeknek a házaknak az építése, a következő választ kaptuk:

Ezekhez az egészséges és korszerű lakásokhoz a dolgozók kedvezményes feltételek mellett juthatnak. A lakásokat az OTP nyereség nélkül adja át az előzetes becslések szerint telekkel, kertessel és közüzemcsatlakozással, 160—180 ezer forintért. Az árak csak 25 százalékát kell előtörlesztésként befizetni, a további részét az OTP hosszútávú kölcsönként évi 2 százalékos kamatozással adja.

Budapesten már épültek ilyen társasházak, s a dolgozók nagy megelégedéssel fogadták. Ez évben az ország több nagyobb városában megkezdődtek a társasház építések, a jövő évben pedig majdnem minden megyeszékhelyen megindul az ilyen irányú építkezés.

Debrecenben eredetileg 50 társasházi lakás felépítését terveztük, de tekintettel a nagy érdeklődésre, valószínű, hogy már az első évet 80 lakás építésével kezdjük.

Az OTP a jelentkezők előjegyzését folytatja, egyrészt azért, hogy az igényeket ilyen módon felmérhessük, másrészt, hogy azoknak, akik a társasházépítési akcióban részt kívánnak venni, illetve ilyen lakást akarnak vásárolni — idejében értesítést adhassunk az értékesítés pontos feltételeiről. Cél szerű, hogy azok a dolgozók, akik ilyen kényelmes, kerteskével is rendelkező lakást akarnak vásárolni, már most kezdjék meg az előlegként fizetendő 40—45 ezer forint összegyűjtését.

B. M.

Becsületes munka helyett italozás, kártyázás

A bíróság Szentesi Mihály építési brigádvezető, debreceni, Komlóssy út 56. szám alatti lakos súlyos testi sérülés bűntette miatt 4 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Különös brigád lehetett az, amelyik a Debreceni Mezőgazdasági Gépgyárban dolgozott — már amikor dolgozott. Az építési brigád munkafegyelmére nem lehetett sziklaszilárd, mert ahol Szentesi Mihály a brigádvezető, ott lehet italozni, kártyázni, s különösen „hasznos” az akkor, ha ezt az időt meg is fizetik.

Hónapokkal ezelőtt — ennyire nyúlunk vissza az ügy — Szentesi egy tsz közművesbrigád vezetője brigádjával megjelent a munkahelyen — a gépgyárban. Kilenc óra tájban, a nagy melegben az a gondolata támadt a brigádvezetőnek, jó lenne egy kicsit hűsülni a szomszédos Bagolybárban. Ó és még két közművestársa át is ruccantak, és sörözni kezdtek. Félóra sem telt el, a brigád újabb két szakmunkása és egy segédmunkás is megjelent az italmérő helyiségben, s most már hatan együtt üritgettek a sörösüvegeket. Nem üldögéltek itt sokáig — mindössze délután. Akkor is azért mentek vissza a gépgyárba, mert elérkezett az ebéd ideje. Elvégre a jól vezetett munka után enni is kell valamit. Megébedtek... Ha már nem dolgoztak délután, minek munkálkodjanak délután? Ebéd után más szó-

rakozás után néztek. Elővetették a kártyát — elvégre a brigád munkaeszközei közül miért éppen az hiányoztak? — s elkezdtek verni a biatort. Szentesiék játszottak, a többiek kibiceltek...

Később a brigádvezetőben feltámadt a becsületérzés, s az egyik kibicet dolgozni küldte — azzal is fenyegetve, hogy nem számolja el a napját. Hogyisne — mondta a segédmunkás. Majd ha maga — és a szakmunkások is megkezdik.

Dolgozzon... dolgozzunk... kezdje el... csak együtt... folyt a vita, amely olyannyira elmérgesedett, hogy egyesek már kiféltették az irányt a „kártyaterem” átalakult öltözőből.

Szó szót követett, Szentesi nekik támadt a segédmunkások és ültelgálni kezdte, majd birokra került a sor. Mindketten a földre kerültek. A segédmunkás a tetlegesség során 20 napon túl gyogyuló sérüléseket, zúzódásokat, orrcsonttörést szenvedett.

A brigádvezető magatartása ritka példája a munkafegyelmegbontásának, s azon szinte kár csodálkoznunk, hogy a brigád tagjai követtek — együtt italoztak, kártyáztak, s ez verekedéssel folytatódott. Az ügy a bíróságon fejeződött be.

Az ítélet elhangzott. Most még az furdallja az oldalunkat: Ez a brigád azon a napon mennyi munkabért számolt fel...

A Petőfi Ifjúsági Termelőszövetkezetben 56 forintot ért egy munkaegység

A debreceni határban a macsi Arany János Termelőszövetkezet földjéből két és fél holdat átadtak a macsi általános iskola növendékei-

ből alakult Petőfi Ifjúsági Termelőszövetkezetnek gazdálkodásra. Besenyői János elnök és Bányai László elnök-helyettes vezetésével (mindketten VIII. osztályosok) igen szorgalmasan működtek a tagok, és a legutóbb megtartott zárszámadó közgyűlésen egy munkaegység értékét 56 forintban állapították meg. Eladtak több mint 70 mázsa tengetit, és ilyen módon az ifjúsági tsz tagjai 17 ezer forinthoz jutottak, amit a nyári táborozásuk költségeire fordítottak.

A munkában az elnök és helyettese jártak elől jó példával, 600 forint körül kaptak fejjenként, míg a többiek átlaga, a végzett munka árnyában 300 forint.

A közgyűlésen elhatározták a fiatalok, hogy 1962-ben már „belterjesőbb” gazdálkodásra térnek át. Konyhakerti növényeket is akarnak termelni. Ehhez kérnek még területet az Arany János Termelőszövetkezetből.

HAJDÚ-BIHARI
NAPLO
A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja
Szerkesztő: a szerkesztő bizottság
Felolvasó szerkesztő: Pallás Imre
Szerkesztőség: Debrecen, Róthfalu tér 10.
Telefon: 21-40. sportrovat: 34-07.
Kiadja a Napló Lapkiadó Vállalat Debrecen, Vörös Hadsereg útja 16.
Felolvasó kiadó: Balogh Endrének
Telefon: 30-01
Terjesztő a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hóra: 11 forint
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél
Szabadság Lapnyomda, Debrecen, Felolvasó vezető: Bazsó László

Furcsaságok — Érdekesességek — Események

EGY NAPOLYI PER

Nápolyt egy idő óta izgatomban tartja egy polgári per, melyet Maria Taeggi Piscitelli grófnő, a nápolyi Trocadero mulató tulajdonosja indított Nicola Monique Bedouet kisasszony ellen, akit a filmvilág és közönség általában csak Veronique-nak ismer, s foglalkozására nézve sztriptíz táncosnő és balerina. A testes grófnő szerződésességével vádolja a táncosnőt, mert az mulatójából kilépett és szerződést kötött a nápolyi Flamenc éjjeli klubbal, mely kizárólagosan NATO-tiszteknek van fenntartva. Az ügy még zajlik. Mint hírik, a perbe beavatkozik — szokásához híven — a NATO is, s ebben az esetben csapatai, illetve tisztjai

a táncosnő mellett vonultak lenne a NATO utolsó hadművelete!

MI VAN A MOSOLY MÖGÖTT?

Ejnye de barátságos öregúr! Mondhatnánk valaki. S valóban, a képre nézve úgy tűnik, hogy egy jóvállás, igen jóltáplált bácsit látunk, aki szerfölött nyugodtan mosolyog a lencsébe. Pedig a valóságban nem is ilyen ártatlan valakit látunk. Hogy ki ez a nyájasnak látszó férfiú? Spellman kardinalis, az Egyesült Államok egyik legismertebb háborús egyénisége. Vesszőparipája a „kommunista veszély”, s nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy harcra hívja a híveket lelki megmentése érdekében a kommunizmus ellen. Legújabbban a pokol és a paradicsom milyenszerű el-mékkedik. Hogy mi a végkövetkeztetése? Gondolom, olyasvalami lehet, ahol egy az isten, a töké, és Spellman az ő prófétája...

KINEK VAN NAGYOBB SIKERE?

Jelen esetben apáról és lányáról van szó. Paul Henry Spaak, Belgium miniszter-helyettese és külügyminisztere, a jobboldali szocialisták vezetője mindenesetre kevesebb dicsekedhet, mint lánya. Ha jól megnézzük, nincs is ezen mit csodálkoznunk. Az apa népszerűtlen politikát folytat, a lánya a legnépszerűbb művészet, a film területén ér el kétségtelen sikereket. Képzünk öt ábrázolja egy új olasz film felvételei közben. Ha lehet szavazni, én a lány mellett döntök...

EGY KÉP A MALI KOZTÁRSASÁGBÓL

Jurij Gagarin képe a Mali Koztársaságban is közkedvelt. Azok, akik a gyarmati rend alatt se írni, se olvasni nem tudtak, akik a napi roboton kívül mást nem láttak az életből, ma csodálkoznak a képre, aki a földi képét, aki kirepült földünk vonzóköréből, s eljutott a csillagok közé. Az új élet szele végigsöpört ez afrikai államon is, s a fiatal-ság új célokért, új idealok serkentő hatására küzd ma.

Burget Lajos

TÉLAPÓ: 1961

Vidám jegyzetek

Sokat töprengtem a Télapóban, hogy haladó hagyomány-e a Mikulás napja, vagy ahogyan mostanában nevezük: a Télapó-ünnep? Aztán olvasok az újságokban az „édes” kereskedelem felkészüléséről, a játékgyárak lázas termeléséről, hogy ennyi és ennyi mázsával több cukor, csokoládé jön ki most, mint tavaly, ennyivel és ennyivel több játék lesz a boltokban, s már el is dönt a kérdés: bizony, haladó hagyomány ez. Évről évre halad, évről évre több nagyszerű ajándék jut a gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt...

Nemcsak a kereskedelem, a gyermekek is lázasan készülnek a Télapó estre. Lányom például egy hete kifogástalanul táplálkozik, megeszi zokszó nélkül még a máreite-spenótot is. Garanciát adott arról is, miszerint jól fogja viselni magát, s az óvodában is megállja a helyét. Levelet írt a Télapónak (amolyan krizs-kraksz gyorsírással), melyben kifejti, hogy a spenótért cserébe egy háysbabát, sok csokit, egy babakocsit és egyéb dolgokat kíván.

Szegény Télapónak most főhet a feje.

Na és a felnőttek? Bizony, ők is készülnek... Ismerek egy apát, aki fiainak kisvasutat akar venni, s csillogó szemekkel esetlenül előttem, milyen nagyszerű lesz játszani a kisvasúttal. Szegény gyermekek!

Hogyan készülhetjük el a modern télapókat? Az űrhajózás és az atomenergia korszakában bizonyára rakétán száguldanak, brigádok dolgoznak, a kihordott ajándék-mennyiség után prémiumot kapnak, s azt biztosan — letagadják feleségüktől.

Nem szeretnék ma Télapó lenni... Régen kényelmes foglalkozás lehetett, ma viszont annál nehezebb... Mert régen a kiváltságosoknak nem volt nagy kunszt szétördáni az ajándékokat... De ma... amikor minden gyerek kap valamit, s nem is akármennyit... S aztán az igények... Mennyi reklamály, hogy a télapókat lassák el megfelelően panaszkönyvekkel.

S ha mégis Télapó lennék... Modern rakétámmal elszáguldanék Nyugatra is... s meglátogatom a rossz gyerekeket. Adenauer Konrádnak pl. egy elmés szerkezetű hidegzuhanyoskát vennék, mely abban a pillanatban működésbe lépne, amikor Konrádka rosszal-kodna és uszítana a többi rossz gyerekeket. A volt náci fiúknak elvinném ajándékba, emlékeztetőül Szta-lingrád miniatűr makettjét. Kennedy Jancsikának pedig egy kitérőtöltött vinnék, mely kiválóan alkalmas lenne az általános és teljes leszerelésről szóló szerződés aláírására...

Magamnak pedig egy varázsgömböt, egy távolbalátó készüléket szeretnék, mely — mondjuk — megmutatná azt is, mi lesz egy év múlva, milyen lesz jövőre a Télapó-ünnep? Nem hiszem, hogy kapnék ilyen készüléket, de lelki szememmel látni vélem: lányom egy év múlva újra meg fogja enni a spenótot, az apák játszaní fognak a gyermekeknek vett játékokkal, a kardok, puskák, tankok, rakéták továbbra is gyermeki játékszerek maradnak, s én titkon azt is remélem, hogy az a bizonyos, fentebb említett tőlőtől is működésbe fog lépni... VATTAI MIKLÓS

HAJDÚ-BIHARI
XVIII. ÉVF. 285. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1961. DEC. 3.
A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSAGÁNAK LAPJA
a m...
Az elmúlt padékos, kü...
miatt a terr...
és a gépáll...
szerű munk...
sót az előtr...
tás jó részé...
végezni a f...
vaszi magva...
került mely...
kált földbe...
eredményeik...
az ideai asz...
ugyanis
a kukorica...
többi tavas...
csak ott tu...
a nagy sz...
melyszántá...
Eppen ezért...
lomások és...
kezetek már...
hogy lehető...
melyszántá...
vaszra.
A megyei...
ügyelete ala...
sági terület...
szakban 258...
Ha...
a ta...
Az állami...
vek — az...
irányzatain...
évről évre t...
és vágómar...
termelőktől...
zai igények...
kielégítésé...
állathizlálá...
vált. Mivel...
és ősz miatt...
daságok, ga...
készletei a...
kisebbség...
mennyituttá...
giti a szer...
melőszövet...
melőszövet...
az egyéni...
táji gazda...
egyéni álla...
minden hí...
kiló abrak...
állami áro...
utalványok...
szerződések...
kapják meg...
egyes te...
támogatás...
megyei t...
dási bizot...
napokban...
közvetlen...
szükre a s...
nyok kiuta...
A takarm...
clok kedv...
megmutat...
Gyo...
élelmis...
Az Eleln...
rium kon...
ipari igaz...
jékoztatás...
Hűtőipari...
nak száma...
élelmiszere...
nepre. A...
110 forint...
felépült gy...
miszert el...
elkezdtek...
újdonság...
előállítási...
fiatal, so...
csülkéből...
és borké...
kilóra val...
kocsnya...
gendő.
A kocso...
kapja meg...
Győri Hű...
relite-üz...
ságát, a...
Ebből 40...
magolnak...
és doboz...
zésre ké...
tartalmaz...